

Univerzita Karlova

Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PEDAGOGICKÉ DOHLEDY NAD ŽÁKY NA VYBRANÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLE  
PEDAGOGICAL SUPERVISION OF STUDENTS AT A SELECTED PRIMARY  
SCHOOL

Petra Nobilisová

Vedoucí práce: PhDr. Magdaléna Richterová, Ph.D.

Studijní program: Bakalářské PG-AJ od 2021 (ODBAPGAJ21)

Studijní obor: PG-AJ 20 (0111RA190018, 0114RA090013)

2024

Odevzdáním této bakalářské práce na téma Pedagogické dohledy na vybrané základní škole potvrzuji, že jsem ji vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále potvrzuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 13. 04. 2024

## Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí bakalářské práce PhDr. Magdaleně Richterové, Ph.D. za její významnou pomoc a vstřícný přístup a své rodině, matce a synovi Adamovi za velkou podporu během studií.

## **ABSTRAKT**

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou pedagogického dohledu ve školním prostředí s důrazem na jeho historii, teoretické podklady a praktické aplikace. Skrze kombinaci literární rešerše a empirického výzkumu práce zkoumá, jak je pedagogický dohled vnímán a uplatňován učiteli a žáky, a identifikuje hlavní výzvy a příležitosti, které s ním souvisí. Hlavní zjištění ukazují, že ačkoliv je dohled považován za nezbytný pro zajištění bezpečného a podnětného vzdělávacího prostředí, existují značné překážky v jeho efektivním provádění, včetně nedostatku času, zdrojů a podpory ze strany školského managementu. Na základě těchto zjištění práce navrhuje opatření pro zlepšení situace, jako je zajištění dostatečných zdrojů pro školy, školení učitelů pro dozorčí činnosti, rozvoj pozitivní školní kultury a uvážené využití moderních technologií, s důrazem na ochranu soukromí žáků. Práce zdůrazňuje, že úspěch pedagogického dohledu závisí na spolupráci mezi všemi zúčastněnými stranami a hledání rovnováhy mezi bezpečností a autonomií žáků.

**KLÍČOVÁ SLOVA:** pedagog, škola, žák, dohled, zákon, metodika

## **ABSTRACT**

This bachelor's thesis deals with the analysis of pedagogical supervision in the school environment with an emphasis on its history, theoretical foundations and practical applications. Through a combination of literature review and empirical research, the thesis explores how pedagogical supervision is perceived and practiced by teachers and pupils, and identifies the main challenges and opportunities associated with it. The main findings show that although supervision is seen as essential to providing a safe and stimulating learning environment, there are significant barriers to its effective implementation, including a lack of time, resources and support from school management. Based on these findings, the thesis proposes measures to improve the situation, such as ensuring sufficient resources for schools, training teachers for supervisory activities, developing a positive school culture and judicious use of modern technologies, with an emphasis on protecting the privacy of pupils. The work emphasizes that the success of pedagogical supervision depends on cooperation between all parties involved and finding a balance between safety and autonomy of pupils.

**KEYWORDS:** tutor, school, pupil, supervision, law, methodology

# OBSAH

Úvod.....	8
1 PEDAGOGICKÉ POJMY A JEJICH DEFINICE.....	9
1.1 Pedagogický dohled versus dozor – důvod a průběh.....	9
1.2 Historie dozoru.....	10
1.2.1 17. století jako významné období školství. ....	11
1.2.2 Pedagogické dohledy v samostatné Slovenské republice.....	14
1.3 Školní přestávka a její využití.....	15
1.4 Pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci.....	16
1.5 Prevence.....	17
1.6 Škola a školní třída.....	18
1.7 Dohlížející pedagog.....	19
2 PEDAGOGICKÝ DOHLED PODLE PRÁVNÍCH A JINÝCH PŘEDPISŮ.....	20
2.1. Právní úprava podle MŠMT.....	20
2.2 Práce pedagoga podle Občanského zákoníku (BOZP).....	20
2.3. Požadavky školy – školní řád.....	21
2.4. Zákoník práce.....	22
3 VYKONÁVÁNÍ DOHLEDU S VYUŽITÍM MODERNÍ TECHNOLOGIE.....	23
3.1 Pedagogický dohled a jeho úskalí.....	23
3.2. Odpočinek pedagoga.....	24
3.3 Selhání dohledu.....	25
3.4 Nezajištění dohledu a možné následky.....	26
3.5 Kontroly plnění dohledu, kamery namísto pedagogického dohledu.....	27
3.6 Plánované změny ministerstva školství pro posílení bezpečí na školách.....	28
4 PRAKTICKÁ ČÁST.....	30
5 TYP ŠKOLY A METODIKA VÝZKUMU.....	31
5.1 Charakteristika prostředí.....	31
5.2. Současný stav.....	32
5.3. Metodika výzkumu.....	33
6 ANALÝZA DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	36
6.1. Realizace náplně učitelských dohledů.....	36
6.2 PŘESTÁVKY VYŽADUJÍCÍ DOHLED.....	38
6.2.1 Znalost povinností při dohledu a jejich plnění.....	38

6.2.2 Neplnění povinností – důvody.....	41
6.2.3 Opomenutí dohledu .....	42
6.2.4 Kontrola vykonávání pedagogického dohledu .....	43
7 VÝZNAM PŘESTÁVEK Z POHLEDU UČITELE .....	45
7.1 Běžná náplň žáků o přestávky .....	45
7.2 Jaká by byla ideální náplň přestávek.....	47
7.3 Možnosti aktivního odpočinku a prevence .....	48
7.4 Doporučení – komentáře z dotazníku .....	50
ZÁVĚR .....	52
Seznam použitých informačních zdrojů .....	54
Seznam použitých elektronických zdrojů .....	55
Seznam příloh .....	56

## ÚVOD

Tato bakalářská práce se zabývá tématem pedagogického dohledu ve školním prostředí, jeho historickým vývojem, právními a teoretickými aspekty, jakož i praktickým využitím a vnímáním pedagogickými pracovníky a žáky. Práce se opírá o analýzu legislativy, odborné literatury a empirický výzkum realizovaný formou dotazníkového šetření mezi učiteli a pozorování na vybrané základní a střední škole. Hlavním cílem je zjistit, jaký je současný stav dohledu ve školách, jak jsou na něj učitelé a žáci připraveni a jaké mají o něm názory.

V teoretické části je představen historický kontext dohledu ve vzdělávacích institucích, jsou zde definovány klíčové pojmy, jako jsou pedagogický dohled, dozor, kontrola a inspekce, a je zde rozebrána relevantní legislativa týkající se této problematiky. Dále práce zkoumá, jak se pojem dohledu vyvíjel a jak se odrazí v současných právních normách a školském prostředí.

V praktické části je prezentován vlastní výzkum, který zahrnuje dotazníkové šetření a pozorování na vybrané škole. Výsledky dotazníku odhalují, jak učitelé vnímají své povinnosti spojené s dohledem, jak často se dohled neplní a jaké jsou důvody. Pozorování na škole umožnilo získat konkrétní pohled na realizaci dohledu a jeho efektivitu v praxi. Práce odhaluje, že i přes určité problémy a výzvy, je dohled považován učiteli i žáky za důležitou součást školního života, která přispívá k bezpečnosti a dobrému chování ve škole.



## 1 PEDAGOGICKÉ POJMY A JEJICH DEFINICE

Tato práce se zaměřuje na důkladné prozkoumání několika klíčových pedagogických pojmů, které jsou zásadní pro pochopení širšího kontextu pedagogiky a jejich praktických aplikací. V první řadě je nutné jasně definovat a odlišit pojmy jako jsou pedagogický dohled a pedagogický dozor, které hrají zásadní roli v právních a praktických aspektech vzdělávacího procesu.

### 1.1 PEDAGOGICKÝ DOHLED VERSUS DOZOR – DŮVOD A PRŮBĚH

Pokud jde o pojem pedagogický „dohled“ užívaný občanským zákoníkem a zákonem č. 561/2004 Sb. a pojem pedagogický „dozor“ tak pojem dohled je obecným zákonným pojmem užívaným v oblasti školství. I přes to, že „dozor“ je užívaný termín snad od samotného počátku školství tak byl v roce 2004 nahrazen samotným pojmem „dohled“, který je dnes obecným zákonným pojmem. Slovo dohled může být též nahrazeno pojmy kontrola, inspekce a dozor. Má se za to, že *termín „dohled“ není tak razantní jako slovo „dozor“ a na rozdíl od něho je spojen s pedagogickou činností učitele.* (PODLAHOVÁ 2002, s. 51.)<sup>1</sup>. Jinak z hlediska praktického i právního mezi těmito termíny není žádný rozdíl a vzhledem k tomu, že termín dozor se hojně používal, tak se historie na něj odkazuje.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí stanoví podle § 306 odst. 1 a 5 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce vyhlášku č. 263/2007 Sb., ustanovující § 6<sup>2</sup> *dohled k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve škole nebo školském zařízení při výchově a vzdělávání a s nimi souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb, vykonává se v zájmu předcházení škodám na zdraví.*

---

<sup>1</sup> PODLAHOVÁ, Libuše. *Ze studenta učitelem*, Univerzita Palackého v Olomouci 2002, s. 51.

<sup>2</sup> Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí stanoví podle § 306 odst. 1 a 5 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce vyhlášku č. 263/2007 Sb., ustanovující § 6.

Školský zákon č 561/2004 Sb.<sup>3</sup> dále uvádí, že ředitel školy na všech chodbách zajistí, aby bylo viditelně umístěno poučení o tom, co dělat, když se něco stane. Pro koho jít, koho oslovit, co konat a současně jméno člověka, který má v danou chvíli pohotovost.

*Dohled nad žáky začíná 15 minut před začátkem dopoledního vyučování a končí odchodem žáků ze školy po skončení vyučování.* Dále se vykonává o přestávkách mezi vyučovacími hodinami a na akcích organizovaných školou (exkurze apod.). Dohled konají pedagogičtí pracovníci nebo jiné zletilé osoby, pokud to s nimi bylo dohodnuto (poučené, písemný záznam) podle pokynů i mimo školu.

Polední pauza, zařazovaná z rozvrhových důvodů, není přestávkou, ale volnem mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. V této době je přerušena výchovně-vzdělávací činnost, a proto škola nad žáky v době poledních pauz nekoná dohled. Obdobně škola nekoná nad žáky dohled, pokud se ve škole zdržují dříve než 15 minut před začátkem vyučování, po skončení vyučování a v době rozvrhového volna (např. při pozdějším začátku výuky a při odpadlých hodinách).

V době mimo vyučování nemohou žáci pobývat v budově školy bez dohledu. *Při akcích konaných mimo školu, kdy místem pro shromáždění žáků není škola, začíná dohled 15 minut před dobou shromáždění na určeném místě a končí na předem určeném místě v předem stanoveném čase.* 48/2005 Sb.<sup>4</sup>

Je nutno zmínit, že *samotná skutečnost, že žák se nachází v budově školy, ještě neznamená, že nad ním musí být vykonáván dohled. Žák se může například účastnit odpoledních kroužků, které se konají ve škole. Dohled nad žáky bude vykonávat organizátor takového kroužku či jiná určená osoba, nikoli škola.* Vyhláška č. 263/2007 Sb.<sup>5</sup>

## 1.2 HISTORIE DOZORU

Dějiny pedagogiky, výchovy a školy patří tradičně k základním oblastem přípravy učitelů a pedagogů. *První zmínky o školách v českých zemích pocházejí již z 10. století.*

---

<sup>3</sup> Školský zákon č 561/2004 Sb.

<sup>4</sup> Školský zákon č. 48/2005 Sb.

<sup>5</sup> Vyhláška č. 263/2007 Sb.

*Středověké školství bylo zcela v rukou církve. Celkový dozor nad školou zajišťovala církev sama* (VALIŠOVÁ 2011, s. 69)<sup>6</sup>. Bohužel historické prameny neuvádějí konkrétnější zmínky.

Mělo se za to, že učitel vyučující na škole vykonával zároveň i dohled, a to nejen během vyučování, ale i v době pauzy. Dnes se můžeme pouze domnívat, že s přibývajícím počtem škol a žáků samotný vyučující třídy nestačil a bylo potřeba rozvrhu dohledů, kde se všichni vystřídají.

### 1.2.1 17. STOLETÍ JAKO VÝZNAMNÉ OBDOBÍ ŠKOLSTVÍ

Jan Amos Komenský (1592–1670) byl vynikajícím myslitelem, pedagogem a posledním biskupem jednoty bratrské, jeho pedagogické metody jsou používané dodnes. Jedním z jeho pedagogických děl je *Velká didaktika, což je koncepční spis, který řeší základní cíle výchovy, její obsah, principy a metody a přináší návrh organizační struktury školství pro veškerou mládež* (JÚVA 2003, s. 23).<sup>7</sup>

Z Vybraných spisů, se dozvídáme, že *kdo se svěří školám ke vzdělávání, musí podléhat společné kázní. Předně ovšem stálý dozor. Neboť nikdy nelze dosti bezpečně uvěřit horlivosti nebo nevinnosti hochů (jsouť potomky Adamovými), a proto musí být provázeni zrakem, kamkoli se obrátí.*<sup>8</sup> (KOMENSKÝ 1960, s. 261-262)

Učitel je dle Komenského nejen ten, který žáka motivuje, připravuje a vzdělává, *ale také ten, kdo má své žáky pod neustálým dohledem* (KOMENSKÝ 1960, s. 167)<sup>9</sup>. Je tedy možné usuzovat, že učitel byl i tím dozorcem během chvilkové pauzy, kterou žáci měli, než se začali věnovat dalšímu vzdělávání.

Marie Terezie (1717-1780) byla z rodu Habsburků, arcivévodkyně rakouská, královna uherská, královna česká a markraběnka moravská. Byla jedinou vládkyní na českém

---

<sup>6</sup> VALIŠOVÁ, Alena – Kasíková, Hana (eds.). *Pedagogika pro učitele*. 2. vydání. Praha: Grada 2011, s. 69.

<sup>7</sup> JÚVA, Vladimír junior a senior. *Stručné dějiny pedagogiky*, Paido 2003, s. 23.

<sup>8</sup> KOMENSKÝ, J. A. *Pravidla chování*. In *Vybrané spisy Jana Amose Komenského*, sv. 2. Praha: SPN, 1960, s. 261-262.

<sup>9</sup> Tamtéž, s. 167.

trůně, která provedla nespočet reforem a mezi nimi byla i školská – v roce 1774 vydala Všeobecný školní řád, který *hovořil o výchově chlapců i dívek, pro něž měly být zřízeny školy na vesnicích i ve městech.* (BARTOŠOVÁ, ŠIMEK, ŠUSTOVÁ 2019, s. 22)<sup>10</sup> Ten kromě povinného školního vzdělávání dětí ve věku od 6 do 12 let zavedla také systematizovaný dozor nad školami a osobu dozorce – inspektora. *Školství, které měla doposud pevně v rukou církev, bylo prohlášeno za státní záležitost. Transformaci podléhaly jak školy nejvyššího stupně, tak instituce elementární.* (BARTOŠOVÁ, ŠIMEK, ŠUSTOVÁ 2019, s. 21)<sup>11</sup>

Tento všeobecný školní řád z roku 1774 nebyl zákonem, který pouze zaváděl nové typy škol, nýbrž se jednalo o velmi koncepční řád, který upravoval i vnitřní chod škol: otázku vyučovací metody a učebnice, délku školního roku, dozoru, správy škol, dodržování kázně a zkoušek. Nesmíme opomenout funkci dozorce, který *měl dohlížet také nad poklidným průběhem vyučování a vlídným zacházením se žáky. Nejdůležitější povinností školního dozoru byl dohled na školní docházku, která v prvních desetiletích po zavedení všeobecného školního řádu nebyla příliš dodržována* (BARTOŠOVÁ, ŠIMEK, ŠUSTOVÁ 2019, s. 23)<sup>12</sup>. Sice se v knihách nedozvídáme o konkrétním dohledu nad žáky v době Marie-Terezie, ale pokud dozorce vykonával dozor nad školou a ředitel nad učiteli, tak by se dalo říct, že je zřejmé, že se ředitel postará o to, aby byla ve škole kázeň zajištěna jakoukoliv formou dohledů. Není nám ani známo, kde děti trávili své přestávky, a tak těžko popsat, jak to probíhalo.

V roce 1918 po 1. světové válce a pádu Rakouska-Uherska vznikl samostatný Československý stát a prvním prezidentem se stal Tomáš Garigue Masaryk. Tentýž rok zaujal Prvním sjezdem československého učitelstva a přátel školství. Legislativní úpravu přinesl tzv. *Malý školský zákon, který provedl změny školství v národním a demokratickém duchu. Po formální stránce byla přijata struktura školství z posledních desetiletí Rakouska-Uherska* (JŮVA, 2003, s. 74)<sup>13</sup>

---

<sup>10</sup> BARTOŠOVÁ, Jana, Jan ŠIMEK a Magdaléna ŠUSTOVÁ. *Od školdozorce k inspektorovi*, Praha, Česká školní inspekce ve spolupráci s Národním pedagogickým muzeem a knihovnou, 2019, s. 21.

<sup>11</sup> Tamtéž, s. 22.

<sup>12</sup> Tamtéž, s. 23.

<sup>13</sup> JŮVA, Vladimír junior a senior. *Stručné dějiny pedagogiky*, Paido 2003, s. 74.

Podle malého školského zákona se mělo za to, že *ministr školství a národní osvěty ustanoví, jakým způsobem se bude vykonávat dozor pedagogický a správa hospodářská škol menšinových. (Zákon č. 292/1920 Sb.)*<sup>14</sup>

Poválečné období 1945-1948 bylo obdobím klidu a míru, osvobozená země začínala opět budovat co napáchalo zlo, a i v tomto duchu se nesl školský zákon, který pedagogovi dával nádech toho, že je zapotřebí, aby žákovi podal ruku a pomáhal mu budovat vše znovu. Zákon bohužel neuváděl pro tuto práci klíčové informace, ale uvážíme-li, že dohled je jistým výchovným působením učitele na žáka, pak zákon uváděl, že *školy pečují o všestranný rozumový, citový, mravní a tělesný rozvoj žactva. Vzdělávají mládež v duchu pokrokových národních tradic a ideálů humanity, vychovávají samostatnému myšlení cílevědomému jednání, činnorodé práci i družné spolupráci a probouzejí v mládeži touhu po sebevzdělávání a pokroku. Vedou ji k činné účasti na životě školy a na budovatelském díle republiky. Pěstují smysl pro společenství v rodině, národu, Slovanstvu a lidstvu. Vychovávají národně a politicky uvědomělé občany lidově demokratického sátu, statečné obránce vlastní a oddané zastávce pracujícího lidu. Zákon č. 95/1948 Sb.*<sup>15</sup>

ČSSR – období 1948–1989, *politické proměny Československa v rámci tzv. „východního bloku“ však postupně jednostranně posílili vliv sovětské pedagogiky. (JÚVA 2003, s. 79)*<sup>16</sup> Níže uvedené výňatky zákonů, z roku 1953 a 1960, by mohly být vnímány jako důležitost pedagogického pracovníka, který bude, krom ostatních povinností, hlavně působit až 'nátlakem' na žáka, aby z něj vytvořil bytost, kterou si socialismus žádá. Pedagog, coby hlavní činitel, má mít výchovné působení nejen v hodině, ale kdykoli přijde do kontaktu s žákem. V době pedagogického dohledu, a to i přes to, že tu není konkrétně zmíněn, tak je zmiňováno pedagogické výchovné působení.

*Pro socialistickou společnost, kterou budujeme, musí naše škola vychovávat všestranně rozvíjet a dokonale připravené nové socialistické občany. Toto poslání může splnit jen škola spjatá s velkými úkoly socialistického budování a politickým, hospodářsko-technickým rozvojem vlasti a její obranou. Velkému poslání socialistické školy musí odpovídat taková příprava a vzdělání učitelů, hlavních to činitelů ve školní výchově*

---

<sup>14</sup> Zákon č. 292/1920 Sb. jimž se upravuje správa školství.

<sup>15</sup> Zákon č. 95/1948 Sb.

<sup>16</sup> JÚVA, Vladimír junior a senior. *Stručné dějiny pedagogiky*, Paido 2003, s. 79.

*mládeže, které zajistí vysokou ideovou i odbornou úroveň jejich pedagogické práce. (Zákon č. 31/1953)<sup>17</sup>*

*Rozhodujícím činitelem ve výchově a vzdělávání na školách a ve výchovných zařízeních jsou učitelé a vychovatelé. Jejich posláním je i veřejná kulturně politická činnost. Veliká společenská odpovědnost a závažnost práce učitelů a vychovatelů vyžaduje, aby byli spjati s dělnickou třídou a s ostatními pracujícími, aby vychovávali mládež v souladu s budovatelským úsilím lidu a aby se jim v této práci dostávalo všestranné podpory a ocenění od všech státních orgánů, závodů, společenských organizací a občanů (Zákon č. 186/1960 Sb. O soustavě výchovy a vzdělávání)<sup>18</sup>*

### **1.2.2 PEDAGOGICKÉ DOHLEDY V SAMOSTATNÉ SLOVENSKE REPUBLICE**

Po rozpadu Československa v roce 1993 vznikla Česká a Slovenská republika. Zákony týkající se dohledů v České republice si představíme v další kapitole, ale podívejme se pro srovnání na školský zákon a povinnosti vykonávat dohledy o přestávkách u našich sousedů. Zamyslíme-li se nad tím, tak se moc neliší od těch, které máme v naší zemi.

Základní legislativní rámec pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví ve výchově a vzdělávání představuje § 152 zákona č. 245/2008 Školského zákona „o výchově a vzdělávání“ i vyhláška č. 320/2008 Z. z. pode § 8 ods. 3 vyhlášky<sup>19</sup> je stanoveno, že dohled je konán „*Pred vyučovaním, počas vyučovania, počas prestávok, v školskej jedálni, po vyučovaní, pri náhlej nevoľnosti alebo pri úraze, počas všetkých aktivít organizovaných školou alebo školským zariadením vykonáva nad žiakmi dozor poverený pedagogický zamestnanec podľa pracovného poriadku, ktorý vydáva riaditeľ. Schválený rozvrh dozorov zverejní riaditeľ v budove školy na viditeľnom mieste.*“

---

<sup>17</sup> Zákon č. 31/1953 o školské soustavě a vzdělání učitelů.

<sup>18</sup> Zákon č. 186/1960 Sb. O soustavě výchovy a vzdělávání.

<sup>19</sup> § 152 zákona č. 245/2008 Školského zákona Slovenské republiky „o výchově a vzdělávání“ s vyhláškou č. 320/2008 Z. z. pode § 8 odst. 3, vyhláška SR o základnej škole.

### 1.3 ŠKOLNÍ PŘESTÁVKA A JEJÍ VYUŽITÍ

Přestávky jsou často nejvíce očekávanou součástí dne žáků, ale i učitelů. *Během dopoledního vyučování, zpravidla po druhé vyučovací hodině, se zařazuje alespoň jedna přestávka v délce nejméně 15 minut. Přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním trvá nejméně 50 minut. V případech hodných zvláštního zřetele lze zkrátit některé desetiminutové přestávky na nejméně pět minut a přestávku mezi dopoledním a odpoledním vyučováním na nejméně 30 minut (48/2005, Vyhláška o organizaci vzdělávání § 1)*<sup>20</sup>.

Během těchto krátkých chvil si mohou studenti odpočinout, najíst se, dojít si na toaletu či prodiskutovat důležitá témata se svými spolužáky – jednoduše jakýmsi způsobem zrelaxovat. Přestávky umožňují žákům vyčistit si hlavu a získat zpět energii.

*Specifickým případem je přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. Ředitel školy má povinnost umožnit žákům, aby přestávku mezi dopoledním a odpoledním vyučováním strávili v bezpečném prostředí školy. Pokud se jí rozhodnou využít, musí škola zajistit dohled nad žáky* Zákon č. 561/2004 Sb.<sup>21</sup>

*Dohled bude vykonávat pedagogický pracovník v rámci tzv. nepřímé pedagogické činnosti, ale může i zletilý nepedagogický pracovník. Tyto osoby musí být náležitě poučeny o podmínkách vykonávání dohledu a o zásadách zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví* Vyhláška č. 263/2007 Sb.<sup>22</sup>

Aby byla přestávka ve škole co nejefektivnější, žákům je doporučováno využít jí k aktivitám, které je uvolní a připraví je na další vyučování a pomáhají soustředit se na další učivo, které bude vyžadovat pozornost. Délka školní přestávky záleží na řediteli školy a může být nejméně 5 minut, ale doporučuje se kolem 10 minut a zařadit jednu velkou přestávku, která by měla být 20 minut.

---

<sup>20</sup> 48/2005, Vyhláška o organizaci vzdělávání § 1, o náležitostech plnění povinné školní docházky.

<sup>21</sup> Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 29 Bezpečnost a ochrana zdraví ve školách a školských zařízeních.

<sup>22</sup> Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí, § 6 dohled nad žáky.

Aktivní odpočinek žáka; žáci, pokud to škola umožňuje, mohou provozovat i nějakou fyzickou aktivitu. Aktivní odpočinek je pro žáky velmi důležitý. Doporučuje se, aby žáci využili svou školní přestávku k relaxaci i k aktivitám, které je uvolní a dají jim novou energii. Některé základní školy dnes umožňují žákům zahrát si stolní tenis o přestávce či si dát partičku šachů.

Pasivní druh odpočinku; pasivním odpočinkem se rozumí čas, kdy žáci zůstávají ve svých třídách a dělají, co je baví. V dnešní době žáci nejčastěji tráví svůj čas posloucháním hudby na mobilu či hraním hry. Občas se vyskytnou i taci, co narychlo dopisují nenapsaný domácí úkol či se učí.

#### **1.4 PEDAGOGIČTÍ A NEPEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI**

Do kategorie nepedagogických pracovníků patří *pracovníci resortu školství zabezpečující administrativu, stravování a údržbu školy* (PRŮCHA 2013, s. 171)<sup>23</sup>. Jsou jimi např. sociální pracovníci ve školských poradenských zařízeních, pracovníci škol, kteří zabezpečují jejich chod. Pracovní podmínky se řídí stejnými právními předpisy jako pro pedagogické pracovníky dané školy či školského zařízení, nevztahuje se však na ně zákon o pedagogických pracovnících, a tedy ani povinnost dalšího vzdělávání.

Pedagogickým pracovníkem se označuje pracovník, který vykonává přímou vyučovací, výchovnou, speciálně-pedagogickou nebo pedagogicko-psychologickou činnost a uskutečňuje výchovu a vzdělávání na základě školského zákona a má povinnost dalšího vzdělávání. Těmito pracovníky jsou:

Učitel – je obecně chápán jako *osoba podněcující a řídící učení jiných osob, vzdělavatel. Jeden z hlavních aktérů vzdělávacího procesu, profesně kvalifikovaný pedagogický pracovník, vykonávající učitelské povolání* (Průcha 2013, s. 326)<sup>24</sup>. Jeho úkolem je si všimnout, když se u žáka děje něco nestandardního. Je vhodné, aby se učitel orientoval v možnostech řešení, byl schopen komunikovat s žákem a poskytoval relevantní informace (JURÍKOVÁ, KÄGSTRÖM 2023, s. 60).<sup>25</sup>

---

<sup>23</sup> PRŮCHA, Jan, WALTEROVÁ Eliška, MAREŠ Jiří. *Pedagogický slovník*, Portál 2013, s. 171.

<sup>24</sup> Tamtéž, s. 326.

<sup>25</sup> JURÍKOVÁ, KÄGSTRÖM, *Duševní zdraví ve škole*, Pasperta publishing 2023, s. 60.



Vychovatel je člověk, který jako profesionál *působí ve školách a školských zařízení ústavní a ochranné výchovy a v oblasti výchovy mimo školní vyučování. vychovává a vzdělává lidi* (PRŮCHA 2013, s. 347).<sup>26</sup> Speciální pedagog je vysoce kvalifikovaný pedagogický pracovník, *kteřý má vzdělání a kvalifikaci pro práci s osobami vyžadujícími zvláštní péči ve školách a zařízení speciálního školství. Může se uplatnit ve vědecko-výzkumné, organizační a metodické činnosti příslušného oboru* (PRŮCHA 2013, s. 277).<sup>27</sup>

## 1.5 PREVENCE

Prevence je *souhlas opatření zaměřených na předcházení nežádoucím jevům, zejména onemocnění, poškození, sociálně-patologickým jevům. Uvádějí se dvě typologie: primární a sekundární* (PRŮCHA 2013, s. 219).<sup>28</sup> Ve školství se prevence používá k minimalizaci rizik spojených s oblastmi, jako jsou zdraví, bezpečnost, vzdělávání, účast, chování a další.

Důležitou součástí pedagogického dohledu během přestávek je zajištění, aby se žáci vzájemně respektovali a aby byla dodržována pravidla společenských interakcí a žáci neměli myšleny na zdraví ohrožující aktivity, jako skákání po lavici, anebo jiného druhu nebezpečného chování. *Učitel má velký vliv na duševní rovnováhu žáků především celou svou osobností. Vyrovnanost učitele, jeho klid i ve stresujících situacích, jeho trpělivost, mírnost, tolerance, sebekázeň a sebedůvěra působí blahodárně na žáky, kteří jsou svěřeni jeho výchovné péči* (MÍČEK 1984, s. 78)<sup>29</sup>.

Učitelé by měli mít během svých přestávek oči otevřené, aby mohli zaznamenat jakékoli potenciálně nebezpečné situace, jako je například střet mezi žáky. Kromě toho by měli být schopni identifikovat a řešit možné neřesti, které by mohly být prováděny, jako je například kouření, požívání alkoholu nebo drog atd. Měli by žáky motivovat k aktivnímu odpočinku.

---

<sup>26</sup> PRŮCHA, Jan, WALTEROVÁ Eliška, MAREŠ Jiří. *Pedagogický slovník*, Portál 2013, s. 347.

<sup>27</sup> PRŮCHA, Jan, WALTEROVÁ Eliška, MAREŠ Jiří. *Pedagogický slovník*, Portál 2013, s. 277.

<sup>28</sup> Tamtéž, s. 219.

<sup>29</sup> MÍČEK, Libor. *Duševní hygiena*. Státní pedagogické nakladatelství (edice pro vysoké školy) 1984, s.78.

Velkým fenoménem dnešní doby jsou sociální sítě, kde mladí tráví svůj volný čas, a to i o přestávkách. Mnoho lidí podceňuje jejich sílu a děti a mladí lidé nejsou výjimkou. Je potřeba nepodceňovat prevenci rizika, která jim mohou hrozit on-line, jak ve školách, tak v rodině.

## 1.6 ŠKOLA A ŠKOLNÍ TŘÍDA

**Škola** je *společenská instituce, jejíž tradiční funkcí je poskytovat vzdělání žákům příslušných věkových skupin v organizovaných firmách podle určitých vzdělávacích programů. Pojetí a funkce školy se mění se změnami společných potřeb* (PRŮCHA 2013, s. 238)<sup>30</sup>.

*Škola je a měla by zůstat místem, na které jednou budou rádi vzpomínat pro své kamarády či učitele, kteří některým byli jakýmsi chybějícím modelem, třeba otce nebo laskavou matkou* (ČÁP, MAREŠ 2001, s. 265)<sup>31</sup>. *Je tedy zřejmé, že škola je pro množství času v ní strávených v životě mladých lidí nejvýznamnějším prostředím* (PRŮCHA 2013, s. 141)<sup>32</sup>.

Podle školského zákona č. 561/2004 Sb. část 1<sup>33</sup>, § 7 *musí být každá zapsána v rejstříku školských zařízení. Žáci, podle zákona, do základní školy docházet musí a školní řád stanoví postihy za nedodržování povinné školní docházky*<sup>34</sup> - část 3, § 36. Žák nemůže být ze základní školy vyloučen. Na střední škole jsou však pravidla jiná. Žák si tuto školu volí dobrovolně.

Podle zákona 561/2004 §<sup>35</sup>. Pokud se žákovi ve škole nedaří, ať už má kázeňské postihy či špatné studijní výsledky, má možnost studium ukončit. Jestliže se žák dopouští jednání, které je v rozporu se zákonem a školním řádem, tak může být ze školy vyloučen. S těmito informacemi jsou žáci seznámeni na začátku školního roku a svým podpisem potvrzují srozumění.

---

<sup>30</sup> PRŮCHA, Jan, Eliška Walterová a Jiří Mareš. *Pedagogický slovník*, Portál 2013, s. 238.

<sup>31</sup> ČÁP, Jan, Jiří MAREŠ. *Psychologie pro učitele*, Portál 2001, s. 265.

<sup>32</sup> PRŮCHA, Jan, Eliška Walterová a Jiří Mareš. *Pedagogický slovník*, Portál 2013, s. 141.

<sup>33</sup> Školský zákon č. 561/2004 Sb. část 1, § 7 o vzdělávací soustavě.

<sup>34</sup> Školský zákon č. 561/2004 Sb. část 3, § 36 o plnění povinnosti školní docházky.

<sup>35</sup> Zákon č. 561/2004 Sb. část 1 obecná ustanovení, § 7 o vzdělávací soustavě, školy a školská zařízení.

**Školní třída** je místem, kde se *skupina žáků stejného věku, kteří jsou společně vyučováni ve škole, základní sociální a organizační jednotka školního vzdělání studenti získávají teoretické i praktické dovednosti v různých oblastech a mohou se seznámit s jinými studenty* (PRŮCHA, 2013, s. 318)<sup>36</sup>.

Studenti se učí, jak se správně chovat v různých situacích a jak řešit problémy nejen mezi sebou, ale i s pomocí učitelů. Učebna je místem pro vytváření silných osobních vazeb mezi studenty a učiteli. Aby se toto místo stalo bezpečným místem pro všechny, je nutné, aby se v něm vytvářelo bezpečné a zdravé prostředí. Aby to bylo možné, je nezbytné, aby byl ve škole vykonáván kvalitní dohled, a to ne pouze během výuky.

## **1.7 DOHLÍŽEJÍCÍ PEDAGOG**

Dohlízející učitel je podle školního řádu ten, který vykonává dohled o přestávkách na chodbách. Podle JUDr. Dandové a její publikace o Bezpečnosti a ochrany dětí ve školách je dohlízející pedagog vyškolený odborník, který má za úkol zajistit, aby se všichni žáci v škole chovali tak jak to zákon a BOZP vyžaduje a ředitel školy musí zajistit, aby se učitelé účastnili pravidelného školení. Učitelé

- Zajišťuje bezpečnost žáků a dohlíží na dění o přestávce –
- Dohlíží na dodržování školních pravidel a zásad.
- Musí být obeznámen s všemi školními pravidly a zásadami a měl by být schopen zajistit, aby se jich všichni žáci drželi.
- Měl by být schopen vyřešit situace, které by mohly vést k nezákonnému chování.
- Měl by provádět pravidelné kontroly v místech určených ředitelem školy a tím předcházet možného vzniku nekázně.
- Musí být v předstihu obeznámen, kdy a kde bude konat pedagogický dohled.

---

<sup>36</sup> PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*, Portál 2013, s. 318.

## **2 PEDAGOGICKÝ DOHLED PODLE PRÁVNÍCH A JINÝCH PŘEDPISŮ**

Otázku **pedagogického dohledu** nad žáky upravuje předpis, který spadá ne do oblasti školských předpisů, ale do oblasti pracovněprávní. Zákonný podklad je v ustanovení § 306 odst. 5 zákoníku práce<sup>37</sup>, podle kterého MŠMT vydá v dohodě s MPSV vyhlášku, kterou stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení.

### **2.1. PRÁVNÍ ÚPRAVA PODLE MŠMT**

Školy jsou povinny vykonávat nad nezletilými žáky náležitý dohled, což bylo již několikrát zmíněno. Kromě bezpečnostních hledisek zajišťují pedagogičtí pracovníci při dohledu nad žáky také výchovné působení, a to v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí.

O zajištění náležitého dozoru rozhoduje ředitel školy. Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží zejména k vykonávané činnosti, věku žáků a jejich rozumové vyspělosti. Podle MŠMT rozhodnutí ředitele školy mohou dozor konat vedle pedagogických pracovníků i jiné osoby, které jsou zletilé, plně způsobilé k právním úkonům a jsou v pracovněprávním vztahu ke škole.

Tyto osoby musí být řádně poučeny o povinnostech dozoru a ředitel školy o tomto poučení provede písemný záznam, který osoba pověřená dozorem podepíše.

Škola má ze zákona jednoznačnou odpovědnost za vytváření a udržování bezpečného prostředí, za ochranu žáků a jejich zdraví a za předcházení vzniku jakýchkoli forem rizikového chování na škole. Ředitel školy má zároveň odpovědnost za zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví pro své zaměstnance podle zákona č. 561/2004 Sb.<sup>38</sup> V případě selhání dohledu nese odpovědnost za škody právnická osoba, což je v tomto případě ředitel školy.

### **2.2 PRÁCE PEDAGOGA PODLE OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU (BOZP)**

V rámci Občanského zákoníku se pedagogové zaměřují na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v jejich vzdělávacím prostředí. Za tímto účelem se pedagogové

---

<sup>37</sup> Zákoník práce, část 13, Hlava III. § 306 Pracovní řád – vnitřní předpisy.

<sup>38</sup> Věstník MŠMT – Ročník LXII, sešit 2, únor 2006, čl.10 Dozor nad žáky.

zaměřují na dodržování základních bezpečnostních opatření. Zajišťují, aby pracovní prostředí bylo bezpečné a aby bylo v souladu s příslušnými předpisy. K tomu patří například pravidelné školení zaměstnanců podle Zákoníku práce č. 262/2006<sup>39</sup>.

Pokud jde o dohled nad žáky, veškeré povinnosti pedagogických pracovníků týkající se dohledu nad žáky vycházejí ze základního ustanovení, který je podle § 422 občanského zákoníku<sup>40</sup>, třeba nad nezletilým vykonávat náležitý dohled.

Metodický pokyn BOZP, bezpečnost a ochrana zdraví pracovníků, je obzvláště důležitý pro pedagogy, protože jejich úkolem je chránit zdraví a bezpečí studentů před riziky a úrazy.

### **2.3. POŽADAVKY ŠKOLY – ŠKOLNÍ ŘÁD**

Školní řád podle zákona č. 561/2004 Sb.<sup>41</sup>, vydává ředitel školy, poté co jej schválí školská rada. Školní řád je součástí systému vnitřních předpisů školy, ukládá řediteli školy povinnost zveřejnit ho na přístupném místě ve škole a zaměstnanci s ním musí být prokazatelným způsobem seznámeni. Je nutné, aby s ním seznámil zaměstnance školy a informoval o jeho vydání a obsahu zákonné zástupce nezletilých žáků, což je dnes běžné zveřejněním na webových stránkách školy či školského zařízení. Nicméně, drobné úpravy ve vnitřních nařízeních jsou již v kompetenci školy. Ředitel musí také sledovat všechny zaměstnance školy a dbát na to, aby jejich chování a práce byly v souladu s etikou a pravidly školy.

Ředitel, (podle § 164 Školského Zákona)<sup>42</sup>, školy nebo školského zařízení určuje provádění dohledu nad žáky. Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží zejména k vykonávané činnosti, věku žáků a jejich rozumové vyspělosti, dopravním a jiným rizikům.

Pedagogický pracovník koná podle rozvrhu dohled nad žáky zejména ve škole před vyučováním, o přestávkách mezi vyučovacími hodinami, podle potřeby při přecházení

---

<sup>39</sup> Zákoník práce č. 262/2006 Sb., kde zákon udává povinnost zajistit pravidelně proškolení všech zaměstnanců v oblasti bozp.

<sup>40</sup> Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

<sup>41</sup> § 422 vyhláška č. 48/2005 Sb.

<sup>42</sup> Zákon č. 48/2005 Sb. § 1 o organizaci výuky.

žáků mezi budovami školy. Jestliže ředitel školy povolí žákům základní školy pobyt ve škole před vyučováním, mezi dopoledním a odpoledním vyučováním nebo po vyučování, zabezpečí jejich dohled, který končí nejdříve ukončením výchovy a vzdělávání<sup>43</sup> č. 48/2005 Sb.

Pedagogický pracovník vykonává podle pokynů ředitele dohled i mimo školu a školské zařízení, zejména při kurzech, exkurzích a jiných činnostech či jiných akcích organizovaných školou nebo školským zařízením. Podle zákona č. 258/2000 Sb.<sup>44</sup>, mají školy povinnost dítě nebo žáka, který vykazuje známky akutního onemocnění oddělit od ostatních dětí, žáků a zajistit pro ně dohled zletilé fyzické osoby

## **2.4. ZÁKONÍK PRÁCE**

V neposlední řadě je to i zákoník práce, který se věnuje pedagogickému povolání a nutnosti napomáhat dobrému vývoji zdraví studentů a aktivnímu přispívání k vytváření zdravých podmínek a zdravého způsobu života. Toto nařízení musí plnit i škola, která má do své péče svěřeny studenty, které právě pedagogický dohled chrání nad možnými riziky. Zákoník práce, konkrétně 262/2006 Sb.<sup>45</sup> uvádí, že *pedagogický pracovník je povinen být na pracovišti zaměstnavatele v době stanovené rozvrhem jeho přímé pedagogické činnosti, v době stanovené rozvrhem jeho dohledu nad dětmi a žáky, v době zastupování jiného pedagogického pracovníka a v případech, které stanoví v souladu se zákoníkem práce zaměstnavatel.*

---

<sup>43</sup> Zákon č. 48/2005 Sb. § 164.

<sup>44</sup> Zákon č. 258/2000 Sb. § 7 odst. 3 o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.

<sup>45</sup> Zákoník práce 262/2006 Sb., § 22 o pedagogických pracovnících.

### **3 VYKONÁVÁNÍ DOHLEDU S VYUŽITÍM MODERNÍ TECHNOLOGIE**

#### **3.1 PEDAGOGICKÝ DOHLED A JEHO ÚSKALÍ**

Učitelé jsou jednou z nejdůležitějších částí veřejného vzdělávacího systému. Jsou zodpovědní za předávání znalostí a dovedností, které žáci potřebují k uspokojivému výkonu ve škole a později v pracovním prostředí. Učitelé zastávají roli, která je psychicky i fyzicky náročná. Vykonávání jejich role vyžaduje, aby byli přítomni a fyzicky i psychicky připraveni učit po dobu několika hodin. Proto je nutné, aby měli určitou formu odpočinku po každé vyučovací hodině, protože odpočinek po vyučovací hodině je mnohdy nezbytný a školní přestávky často velmi krátké.

Vyučovací hodiny mohou být někdy velmi náročné, a pokud učitelé nemají dostatek času na odpočinek, mohou se rychle vyčerpat, zatímco když mají učitelé dostatek odpočinku, mohou se lépe soustředit na svoji práci a mohou být produktivnější, což přímo ovlivňuje jejich schopnost učit a motivovat žáky, ale hlavně podávat lepší výkony nejen během dohledu o hodinu, ale i o přestávku.

Jak již bylo mnohokrát zmíněno, dohledy učitelů na chodbách školy během přestávek jsou velmi důležité. Učitelé jsou v časté interakci s žáky, které tedy nejen vidí o hodinu, ale i o přestávku a nemají žádného úniku v případě celodenního dohledu, který na některých školách je, tak jsou tyto dny naprosto vyčerpávající a pedagog odchází domů z práce unavený.

Učitelova mysl je celý pracovní den plně zatížena, neboť musí být neustále připravený vyřešit případné konflikty mezi žáky během přestávky. Musí dohlížet a kontrolovat pořádek na chodbách a ostatních prostorech školy, aby se předešlo nehodám, které mohou být způsobeny nepořádkem. Učitel, který vykonává dohled často zanedbává sám sebe, a to jen proto, aby dohled vykonával tak jak byl školen.

Když mají učitelé dostatek času na odpočinek, mohou lépe plánovat a organizovat svoji práci, aby zajistili plnění svých úkolů. Odpočinek po vyučovací hodině je nezbytný pro zdraví učitelů, pro jejich schopnost vykonávat svoji práci velmi dobře. Občas se však setkáváme s unavenými pedagogy, kteří se od rána neměli čas ani napít natož si dojít na

toaletu. Naštěstí v některých školách je kolegialita, a tak nějaký z pedagogů na chvíli dohlízejícího pedagoga zastoupí.

Rozpis dohledů pro kontrolu bývá viditelně umístěn buď na chodbách, anebo v ředitelně pro vedení, které může dohlízejícího pedagoga vždy kdykoliv kontrolovat.

### **3.2. ODPOČINEK PEDAGOGA**

Psychohygienu neboli duševní zdraví je stav, kdy je u člověka psychika v rovnováze, má dobrou fyzickou kondici a je schopen dobře se vyrovnávat se stresem. Na psychohygienu má vliv životospráva, přiměřená zátěž, dostatek pohybu, spánek, správné dýchání a odpočinek (MÍČEK, 1984). Pro člověka, který je v podstatě v neustálém kontaktu s dětmi či mladistvými je to obzvláště důležité. Sice si většina lidí myslí, že pedagogové mají spoustu prázdnin a že je to skvělá práce právě kvůli těm prázdninám, ale neuvědomují si tu druhou stranu mince – vyčerpanost a možnost profesního vyhoření. Pedagog, pokud nemá dohled, tak v kabinetě pracuje, aby si nemusel práci brát domů a tím docílil odpoledního volného času a možnosti odpočinku.

Cílem duševní hygieny je prevence psychosomatických a psychických onemocnění, zvládnutí stresu, zvýšení pracovního výkonu, dobrá koncentrace, umění odpočívat, udržování dobrých sociálních vztahů. Pozitivně naladěný člověk, dobře působí na své okolí. Některé školy dbají na zdraví svých učitelů a organizují i wellness víkendy, kde se učitel v přírodě zrelaxuje.

*Jak děti, tak mladiství potřebují učitele jako celého člověka, osobnost s lidským vztahem, s porozuměním nejen pro třídu, ale i pro osobní problémy (MÍČEK, ČÁP, 2007, s. 265)<sup>46</sup>. Často jsou děti doma sami, nemají si s kým popovídat, a tak se těší do školy na učitele, který působí přívětivě a zdá se, že rád naslouchá. Učitel si při dohledu může zvolit, zda být milým či být tím, který je vyše svačit či dojít si na toaletu. V tomto momentě hraje velkou roli učitelovo psychické rozpoložení.*

---

<sup>46</sup> MÍČEK, ČÁP, *Psychologie pro učitele* Praha: Portál, 2007, s. 265.



O tom, že pedagog musí odpočívat bylo napsána řada odborných i méně odborných knih, ale v realitě tomu je trochu jinak. Je ale nutné, aby se učitel cítil po duševní stránce zdravý a toho dosáhne tehdy, *jeli-li přiměřeně spokojený sám se sebou, jestliže má dobré vztahy s druhými a je-li schopen řešit každodenní problémy, které přináší život* (MELGOSA 1997, s. 52).<sup>47</sup>

### 3.3 SELHÁNÍ DOHLEDU

I lidský faktor může selhat, a to nejen při pedagogickém dohledu. I přes to, že je dohled důležitou součástí každého vzdělávacího prostředí a učitel z nejdůležitějších nástrojů pro zajištění bezpečí a dobrého chování učitelů a žáků. A vzhledem k tomu, že dohled zahrnuje projití několika prostorů, tak není jeho vykonávání úplně nejsnadnější což jsme si, ale už uvedli, je důležité si uvědomit, že i tak může selhat.

To znamená, že i když je dohled zajištěn, mohou se stále dít věci, které mohou mít negativní dopad na chování žáků a učitelů. Učitel může mít migrénu a nemá možnost si ani na chvíli odpočinout či musí urgentně odběhnout na toaletu a možné selhání je tu. Kromě toho je důležité si uvědomit, že lidé, kteří jsou odpovědní za dohled, mohou mít svá omezení. To znamená, že někdy mohou být příliš unaveni nebo ve své mysli zaneprázdněni na to, aby byli schopni sledovat chování žáků.

Dalším faktorem, který může vést k selhání pedagogického dohledu je to, že lidé, kteří jsou zodpovědní za dohled, mohou mít své vlastní názory a přesvědčení, které mohou ovlivnit jejich schopnost objektivně sledovat chování, mohou se třeba domnívat či věřit v to, že nebudou vychovávat někomu děti tím, že je budou neustále napomínat. To znamená, že i když je dohled zajištěn, mohou se stále dít věci, které by mohly být narušeny, protože lidé zodpovědní za dohled nemusí být schopni objektivně posoudit situaci a reagovat na ni.

Některé školy mají ve svých pravidlech třídy zaneseno, jak se chovat o hodinu a jak o přestávku což zmiňuje i učebnice Prvouky pro první stupeň ZŠ v kapitole "O přestávce"<sup>48</sup>.

---

<sup>47</sup> MELGOSA, Julián, *Zvládní svůj stres*, Advent-Orion 1994, s. 52.

<sup>48</sup> JÁ A MŮJ SVĚT 1 – *Prvouka*, Nová škola 2019, s 10.

Jak tedy můžeme vidět, tak ke správnému chování o přestávky jsou vedeni žáci od prvního stupně.

V závěru lze říct, že i když může být pedagogický dohled velmi užitečným nástrojem pro zajištění bezpečí a dobrého chování učitelů a žáků, je důležité si uvědomit, že i při tomto procesu může člověk selhat. Proto je důležité zajistit, aby ti, kteří jsou zodpovědní za dohled, byli schopni objektivně posoudit situaci.

### **3.4 NEZAJIŠTĚNÍ DOHLEDU A MOŽNÉ NÁSLEDKY**

Bohužel, žáci jsou občas nezodpovědní a může se někdy stát problém v průběhu přestávky. Když se tak stane a nebyl u toho dohled, může být obtížné, ale nikoli nemožné, nalézt řešení. Prvním krokem je posouzení situace. Je důležité se podívat, jaký je zdroj problému a zda byl porušen nějaký zákon. Zjištění dobré situace je důležité pro určení, jakým způsobem bude problém následně řešen. Dalším krokem je posoudit závažnost situace. Některé problémy jsou jen lehké, jako například rušení třídy, ale jiné mohou být vážnější, jako například krádež nebo agresivní chování.

Podle zákona č. 263/2007 Sb.<sup>49</sup>, kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance školy a školních zařízení zřízených MŠMT. *Ředitel odpovídá i za škodu způsobenou žákům v době vykonávání přechodného dohledu, tj. při vyučování a v přím souvislosti s ním. Dojde-li k poškození zdraví, odpovědnost nese škola, nikoli konkrétní pracovník, který byl povinen vykonávat dohled. Není tím ovšem dotčena odpovědnost podle pracovněprávních předpisů. Škola může požadovat vyplacenou náhradu škody po konkrétním pracovníkovi. (tzv. regres). Tato opatření mohou zahrnovat například odebrání prémie či odvolání z funkce.*

Sankce se obvykle ukládají za nedodržování školních pravidel nebo pro porušení práv žáků, vážné porušení pravidel nebo za kázeňskou záležitost. Odvolání může znamenat, že pedagog je nucen odejít ze školy nebo že je přeřazen do jiného oddělení.

---

<sup>49</sup> Zákona č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance školy a školních zařízení zřízených MŠMT.

Je důležité zdůraznit, že sankce pro pedagogy za nedodržování povinností jsou nastaveny za účelem ochrany dětí a žáků, protože jsou to právě oni, kteří jsou zodpovědní za dodržování příslušných postupů a předpisů. Tento krok je důležitý, protože určuje, jakou formou by měl být problém řešen.

Následně by se měli učitelé nebo ředitelé obrátit na studenty s informacemi o situaci. Musí se zjistit všechny potřebné informace, aby se mohly vyhodnotit následky. Ty by měly být přiměřené situaci a měly by být jasně vysvětleny. Nakonec je třeba, aby se vedení školy a učitelé dohodli na tom, jakým způsobem se vyvarovat dalším problémům. To může zahrnovat přísnější pravidla, aby se předešlo dalším problémům. Poučení z tohoto procesu pomůže chránit učebny a žáky v budoucnu a předejít dalším problémům. Je ale stále nutné postupovat podle Metodiky BOZP.

### **3.5 KONTROLY PLNĚNÍ DOHLEDU, KAMERY NAMÍSTO PEDAGOGICKÉHO DOHLEDU**

Dohledy je nutné kontrolovat pro případ, že by se pedagogický pracovník nedostavil, aby byla zajištěna okamžitá náhrada. Kontroly většinou provádí vedení školy, a to podle jejich rozpisu. Tito pracovníci jsou však též pracovně vytížení, a tak některé školy přistupují k využití moderní technologie jakožto nástroji pro sledování dění na chodbách, a tudíž i dohledů.

*Dodržování podmínek pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků kontrolují průběžně vedoucí zaměstnanci školy v rámci své působnosti a plnění úkolů v oblasti prevence rizik (vyhláška č. 64/2005 Sb.)<sup>50</sup>. Pedagogičtí pracovníci kontrolují a vyžadují dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, jakož i dodržování pokynů žáky (§10 zákona č. 89/1995 Sb.)<sup>51</sup>.*

Existuje několik způsobů, jak využít moderní technologie, a jeden z nich je použití kamerového systému, který může sloužit jako akutní náhrada pedagogického dohledu. Ale může kamerový systém nahradit pedagogický dohled?

---

<sup>50</sup> Vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů.

<sup>51</sup> Zákon č. 89/1995 Sb. §10) o bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.

Kamerový systém může být skvělou volbou pro sledování prostředí, ve kterém se studenti vzdělávají. Může být užitečný pro zajištění bezpečnosti a ochrany studentů. Je sice pravdou, že podle § 86 občanského zákoníku *nesmí nikdo zasáhnout do soukromí jiného, nemá-li k tomu zákonný důvod*<sup>52</sup>.

Citované pravidlo však neplatí absolutně. Ustanovení § 88 občanského zákoníku obsahuje výjimku, podle kterého *svolení není třeba, pokud je záznam pořízen za účelem výkonu nebo ochrany jiných práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob*<sup>53</sup>. Kamerový systém ale nemůže zajistit, aby žáci dodržovali školní pravidla, nebo se chovali a komunikovali slušně. Další věcí je, že kamerový systém není schopen vytvořit kladné vztahy mezi žáky, učiteli a poskytnout jim podporu a vytvářet kladné vztahy mezi nimi.

Proto je a bude důležité, aby byl pedagogický dohled stále zajištěn samotným pedagogem, anebo i nepedagogickým pracovníkem, pokud s ním škola vytvoří smlouvu.

### **3.6 PLÁNOVANÉ ZMĚNY MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ PRO POSÍLENÍ BEZPEČÍ NA ŠKOLÁCH**

Po útoku studenta na Filosofické fakultě dne 21. prosince 2023 se začala nejen veřejnost zajímat o to, zda jsou školy dostatečně zabezpečené a zda by bylo vhodné bezpečnost posílit. Vzhledem k tomu, že událost, při které zemřelo 15 lidí se stala nedávno nejsou k tomu zatím dostupné informace, pouze prozatímní vyjádření ministra školství pana docenta Mikuláše Beka, který po jednání s rektory dne 3. ledna 2014 uvedl: *Dosud jsme se připravovali na situace, které předpokládaly ohrožení ze strany cizí osoby, nově je třeba počítat i s tím, že nebezpečí může přijít od člověka, který ve škole pracuje nebo studuje*<sup>54</sup> a dodal že otázku bezpečnosti je třeba řešit v souvislostech, a to nejen ve vztahu k vysokým školám.

---

<sup>52</sup> Občanský zákoník č 89/2012 Sb., § 86 o podobě soukromí.

<sup>53</sup> Občanský zákoník č. 89/2012 Sb., § 88 o podobě soukromí.

<sup>54</sup> Vyjádření ministra školství: <https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/ministr-bek-jednal-s-rektory-o-bezpecnosti-na-vysokych>.

Vznesla jsem elektronicky dotaz na jednoho z pracovníků MŠMT a to Mgr. Jana Mareše, který mi odpověděl, že *Specifika si pak podle místních podmínek upravují školy samotné a MŠMT na aktualizacích metodik pracují průběžně, takže k určitému doplnění dojde také u Metodické doporučení k bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.*

Zdá se, že se zatím neví, jaké opatření budou probíhat mimo vysoké školy, ale jisté je, že nějaké budou. Některé školy začaly upravovat své školní řády, kdy specifikují, že dohlížející pedagog a žáci nesmějí pouštět jakékoliv cizí osoby do budovy a je posílen dohled na chodbách.

Většina škol již zajistila bezpečnostní školení všech svých zaměstnanců. Některé školy dokonce u vchodových dveří posílily pedagogický dohled o bezpečnostního pracovníka. Všichni, nejen pedagogičtí pracovníci, věříme, že už se takováto situace již nikdy nezopakuje.

## 4 PRAKTICKÁ ČÁST

## **TYP ŠKOLY A METODIKA VÝZKUMU**

Cílem této empirické části je zjistit, jak probíhají dohledy na chodbách, jak žáci během dohledů tráví své přestávky a zda by je případně mohli plnit smysluplněji. Uvádím také, jak samotní učitelé vnímají pedagogické dohledy a pokud jsou splňováni dodatečně či by bylo záhodno navrhnout nějaké úpravy.

### **5.1 CHARAKTERISTIKA PROSTŘEDÍ**

Pro výzkum jsem si zvolila soukromou střední a základní školu v Kladně. Tato škola má svou budovu nedaleko centra města. Škola disponuje vlastní tělocvičnou, školním hřištěm, relaxační místností, kde mohou žáci trávit přestávku mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. Výuka též probíhá v nově zmodernizované s plně vybavené řemeslné dílně. Na škole působí 33 pedagogických pracovníků, každé třídě je k dispozici asistentka pedagoga. Vedení školy se společně s vyučujícími snaží zapojit do života školy i rodiče formou různých akcí pro veřejnost.

Ve školním roce 2022/2023 ji navštěvovalo 187 žáků. Škola je jednou z detašovaných pracovišť, jejím hlavním sídlem je Praha. Na této konkrétní škole je možnost studovat 6 středoškolských oborů. Škola vznikla v roce 1992 na základě myšlenky vytvořit moderní školu, která se co nejvíce bude přibližovat potřebám praxe, *V každém je ukryt talent, jen ho najít a posílit.* Ing. Skálová.

Každá společnost potřebuje lidi mnoha talentů. Z mnoha talentů se složí konečná mozaika úspěchu. Učitel by měl kladnou motivací studenta jeho talent rozvíjet. Měl by ho podporovat v tom, co má rád a k čemu tíhne. Ne ho topit v tom, co mu nejde. Jen pak se studenti mohou posunout dál.

Pro velký zájem o studium se škola po roce rozšířila o pobočky v Praze a Rakovníku, které mají od roku 2007 samostatnou právní subjektivitu. Zřizovatelka škol Ing. Skálová v roce 2011 získala 3. místo v soutěži Ocenění českých podnikatelek v kategorii středních firem.

V roce 2014 se škola rozšířila o základní školu. Předností této školy jsou neustále probíhající primární prevence ve všech ročnících v oblasti řešení konfliktů, dodržování pravidel a vzájemného respektu.

Žákům základní školy je nabízeno velké množství kroužků (hudební, sportovní, počítačová apod.), díky kterým mohou trávit volný čas po vyučování s ostatními spolužáky. Velké podpory se jim dostává prostřednictvím doučování, které vedou někteří vyučující nebo asistentky pedagoga.

## 5.2. SOUČASNÝ STAV

Tato škola je jednopatrová budova obehnaná dětským hřištěm, kde žáci základní školy mohou trávit svůj volný čas, když jsou ve družině. Ve spodní části budovy – chodbě je pravidelně vykonáván dohled u vchodu do střední školy a méně často u vchodu do základní školy a horní patro zůstává bez dohledu. Dohlížející působí převážně u vchodu, protože žáci si často chtějí odběhnout na cigaretu o přestávku či o volnou hodinu nebo si jít něco koupit do blízkého obchodního centra. Vzhledem k tomu, že školní řád ani jedno z toho nepovoluje a přímo v článku 3 uvádí, že *žáci nesmí opouštět školní budovu v průběhu přestávek bez povolení třídního nebo dozírajícího učitele; tento zákaz neplatí pro žáky střední školy během přestávk po 5. vyučovací hodině.*<sup>55</sup>

Vyučování na SŠ v Kladně začíná v 7.55 a vedení školy požaduje, aby pedagog byl na dohledu v 7:30, kdy jsou žáci vpouštěni do škol. Opozdí-li se pedagog kvůli zpožděnému autobusu v době kalamitního stavu dostane ústní výtku. Nicméně, podíváme-li se na samotnou problematiku dohledů je nutné pochopit celou organizaci této školy (viz. obrázek). Z obrázku jasně vyplývá, že vchod do základní školy je na stejné dveřmi neoddělené chodbě jako vchod do střední školy. U obou dveří je dohled je dohled přítomen vždy ráno. Během dne u vchodu do základní školy je dohled výjimečně přítomen a u vchodu do střední školy přítomen po celé dopoledne. Další problém v dohledu spočívá v tom, že je pouze v přízemí, a nikoliv v patře, kde je také potřeba hlídat chování žáků.

---

<sup>55</sup> Školní řád



Pro jasné porozumění problematice školy jsem nakreslila pohled na školu, kde zdůrazňuji, že tato jednopatrová budova má dva vchody v cca 30metrovém rozpětí a na jedné straně dozor funkční a u vstupu do části základní školy je přístup k dozor laxnější.



Vchod do ZŠ

Vchod do SŠ

### 5.3. METODIKA VÝZKUMU

Každý výzkum má své metody, kterých je široká škála. K nejčastějším z nich patří pozorování, dotazník či rozhovor. Pro svoji práci jsem zvolila metodu dotazníku, protože je pro tuto práci nejvhodnější.

Výzkumná metoda je obecný způsob, jak získávat a zpracovávat informace a určuje základní strategii výzkumu. Existují různé typy výzkumných metod z nich nejznámější jsou kvalitativní a kvantitativní.

*Kvantitativní výzkum využívá náhodné výběry, experiment a silně strukturovaný set dat pomocí testů, dotazníků nebo pozorování. V dalším kroku získaná data analyzujeme statistickými metodami. (HENDL, 2005, s. 46) <sup>56</sup> Kvalitativní výzkum lze chápat jako pouhý doplněk výzkumných strategií. Výzkum obsahuje podrobný popis místa zkoumání, citace a poznámky. Často se stává, že svoje závěry probírá se sledovanými jedinci a jejich názory zohledňuje. (HENDL, 2005, s. 48-50) <sup>57</sup>*

Spolehlivost dotazníkového šetření je míra, do jaké jsou výsledky dotazníkového šetření přesné, konzistentní a bez chyb. Spolehlivost dotazníkového šetření závisí na několika

---

<sup>56</sup> HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*, Portál 2005, s 46-50

<sup>57</sup> Tamtéž.

faktorech, z nich nejdůležitější je jeho kvalita. Dotazník by měl být dobře navržen, měl by být srozumitelný, relevantní, nezaujatý a vhodný pro cílovou skupinu. Dotazník by měl obsahovat jasné instrukce, jednoznačné otázky, dostatečný počet odpovědních možností a vhodnou škálu měření. Způsob sběru dat by měl být vybrán podle typu cílové populace, dostupnosti zdrojů a časového rámce. Způsob sběru dat by měl zajistit co nejvyšší míru návratnosti dotazníků. Zpracování a analýza dat by měly být provedeny pečlivě, systematicky a objektivně. Zpracování dat zahrnuje kontrolu a interpretaci výsledků.

Spolehlivost dotazníkového šetření je důležitým předpokladem pro jeho validitu, tedy míru, do jaké dotazník skutečně měří to, co má měřit. Spolehlivost a validita dotazníkového šetření jsou klíčovými kritérii pro hodnocení jeho kvality a důvěryhodnosti.

#### Pozorování

Hlavní metodou, kterou jsem při výzkumu použila, bylo přímé pozorování v terénu na vybrané základní škole. Pozorování je vymezováno jako *vědecká metoda, která je přímým poznáváním určitého jevu na základě vnímání tohoto jevu samého nebo na základě vnímání jeho přístrojové registrace*. (PRŮCHA, 1995, s. 37)<sup>58</sup>. Je to tedy činnost, při které se zaznamenává, popisuje a hodnotí aktivita pozorovaného objektu, jímž mohou být osoby, předměty nebo prostředí.

#### Dotazník

*Dotazník je nejjfrekventovanější metodou zjišťování údajů, jedná se o písemné kladení otázek a získávání písemných odpovědí* (GAVORA, 2000, s. 99)<sup>59</sup>

*V pedagogickém výzkumu je dnes aplikována zejména pro zjišťování názorů a postojů žáků, učitelů, rodičů aj.* (PRŮCHA, 1995, s. 43).<sup>60</sup>

Podle Skalkové, J. (1983) rozlišuje dva základní typy položek v dotazníku:

a) položky otevřené (nestrukturované) – dávají respondentům vztahový rámec, ale neurčují podrobněji ani obsah, ani formu jeho odpovědi

---

<sup>58</sup> PRŮCHA, Jan, *Pedagogický slovník*. Portál 1995, s. 37

<sup>59</sup> GAVORA, Peter, *Úvod do pedagogického výzkumu*, Míkada 2000, s. 99

<sup>60</sup> PRŮCHA, Jan, *Pedagogický slovník*. Portál 1995, s. 43

b) položky uzavřené (strukturované) – nabízejí respondentovi volbu mezi dvěma nebo více alternativami

## 6 ANALÝZA DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření probíhalo v měsíci říjnu roku 2023 a z 24 obeslaných učitelů se jej účastnilo 16, to znamená 75 procent respondentů, což je velmi dobrý základ pro dosažení stanoveného cíle. Vyučující dostali 14 otázek a jednu dobrovolnou, které budou postupně rozepsány a jejich odpovědi analyzovány. Veškeré otázky byly převážně směřovány na výkony dohledů a dovedli tuto práci k určitému závěru.

### 6.1. REALIZACE NÁPLNĚ UČITELSKÝCH DOHLEDŮ

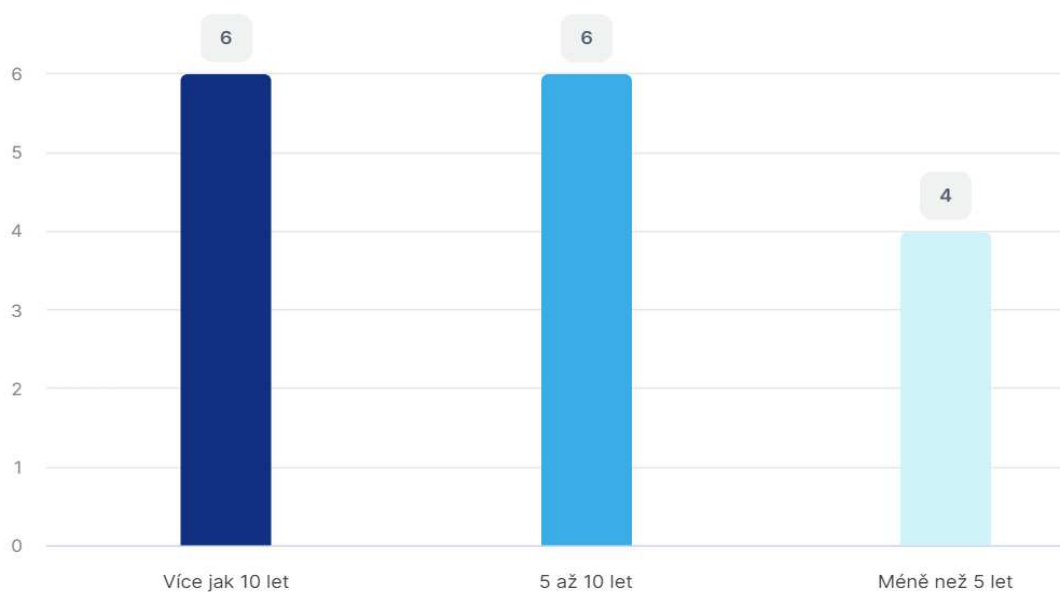
Zajímala jsem se o to, kolik učitelů působí v této konkrétní škole a jak dlouho pracují ve školství. Někdy se může stát, že seniorští pracovníci jsou příliš vytížení a požádají své začínající kolegy k zastoupení u dohledy.

V dotazníku tomu byla věnována otázka jedna a dvě a vzešel z toho fakt, že z 16 učitelů vykonává dohled pouze 15 z nich. Taktéž dotazník odhalil, že škola má 4 zaměstnance, kteří jsou nováčky a 12 učitelů, kteří tam pracují již přes pět let.

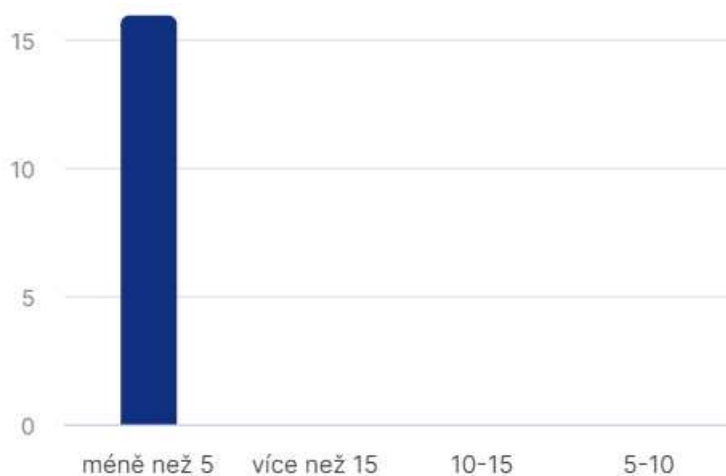
#### 1. *Jste pedagog vykonávající dohled o přestávkách?*

ODPOVĚĎ	POČET	PODÍL
Ano	15	93.8%
Ne	1	6.3%

## 2. *Jak dlouho pracujete ve školství?*



## 3. *Kolik pedagogických dohledů jste v posledním měsíci vykonal/a?*



Vzhledem k tomu, že škola na které výzkum probíhal je velmi malá (viz obrázek), tak učitel má dohled vždy po celé dopoledne, což se může odrazit na občasném neplnění dohledu.

## **6.2 PŘESTÁVKY VYŽADUJÍCÍ DOHLED**

1. 7:30-7:55
2. 8:40-8:50
3. 9:35-9:50 (tzv. velká přestávka)
4. 10:35-10:45
5. 11:30-11:35

Následně zvoní ve 12:20 na polední pauzu, kdy dohled končí s odchodem žáků na oběd. Učitel mívá běžně 1 – 2 výjimečně 3 dny dohledu v kalendářním měsíci, s čímž korespondují i odpovědi. Po polední pauze dohledy již neprobíhají a to i přes to, že výuka pokračuje dál. Stává se, že někteří vyučující končí svůj pracovní den s polední pauzou a pokud by měli v ten den být na dohledu, s největší pravděpodobností by tam nebyli a buď by požádali o kolegiální zastoupení nebo by doufali, že to nikdo nezjistí.

### **6.2.1 ZNALOST POVINNOSTÍ PŘI DOHLEDU A JEJICH PLNĚNÍ**

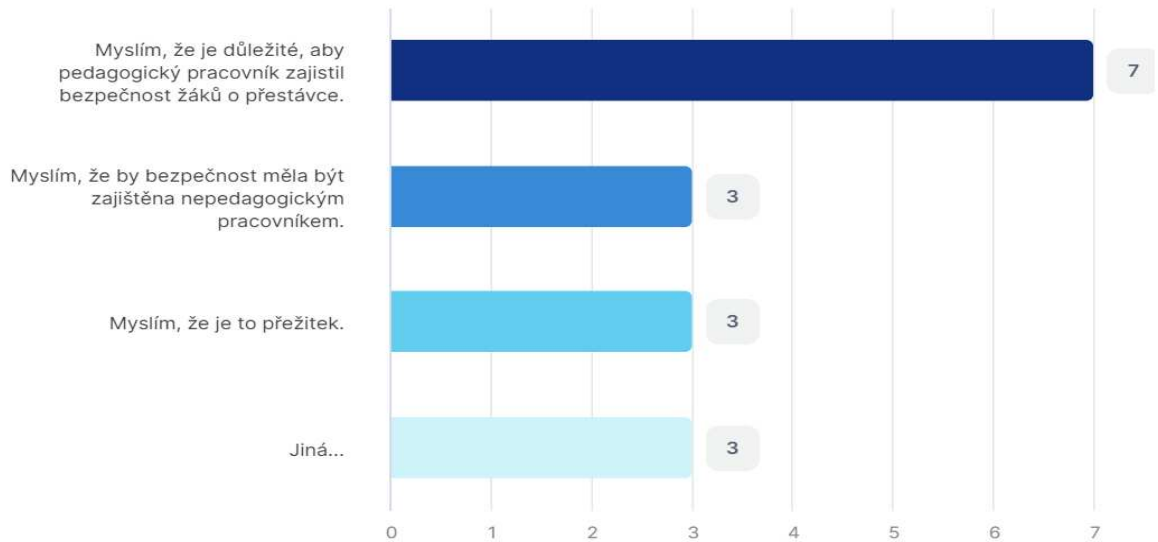
Ve svém dotazníku jsem se ptala učitelů do jaké míry znají své povinnosti při výkonu dohledu a požádala je, aby je uvedly. Z 16 dotazovaných se asi jen dva učitelé vyjádřili, že své povinnosti plně neznají a ostatní jsou si svých povinností vědomy. Co se týče samotných výsledků z dotazníku - jsou vcelku zajímavé.

Sedm učitelů uvedlo, že je důležitá kontrola chování či dohled nad žáky a osm učitelů přidalo pořádek na chodbách, tak se našli i ti, kteří přemýšleli i nad jinými povinnostmi. Čtyři pedagogové uvedli, že je nutné kontrolovat odchody žáků ze školy. Jeden vyučující uvedl, že jednou z výsad učitele je se pokusit žákovi poradit a tím jít příkladem, což je také zmiňováno v pedagogické literatuře. Občas se opravdu stává, že žák přijde za učitelem, i kdyby třeba jen popovídat si o hezkém dni či si postěžovat na nějaké praktiky, které se ve škole dějí, a učitel by měl být schopen vyslechnout ho a poradit.

Jeden z učitelů uvedl konkrétně dodržování školního řádu, který je žákům na začátku školního roku předčítán, aby věděli svá práva a povinnosti poté je žáci podepisují, že byli s ním seznámeni. Ten mimo jiné uvádí i povinnost přezouvání, které se žákům na střední škole už moc dělat nechce, a tak je moc dobře, že to učitel zahrnuje do části dohledu, protože nepřezutý žák bývá běžně napomenut a musí se přezout. Ještě zajímavá odpověď byla, že přestávka má funkci společenskou – tím je pravděpodobně myšleno, že mají

spolužáci chvíli času na to, aby si popovídali a sdělili si nějaké novinky. Bohužel některé přestávky jsou extrémně krátké, že studenti pouze přejít ze jedné třídy do druhé.

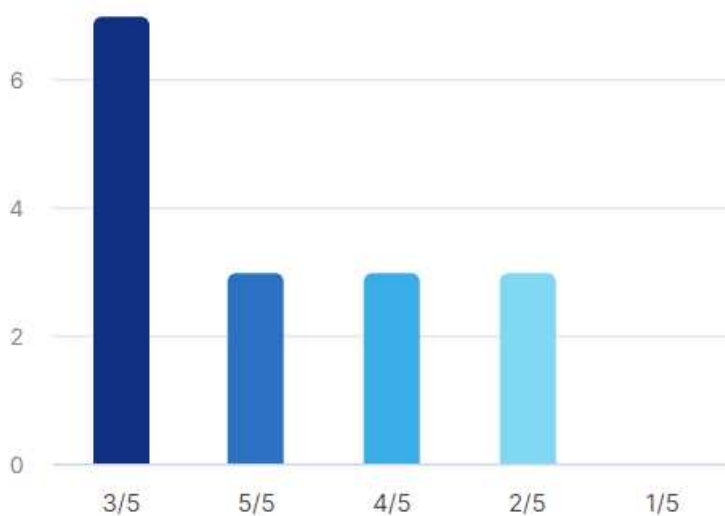
#### 4. Jaký máte názor na vykonávání dohledů?



Většina učitelů vnímá dohled jako důležitý pro zajištění bezpečnosti ve škole, tato otázka byla položena zcela záměrně. Zajímalo mě kolik z nich opravdu věnuje ten čas dotazníku a zamyslí se nad tím. Je velká škoda, že tři učitelé, kteří rozhodli 'jiná' nevyužili možnosti svůj pohled specifikovat.

Chtěla jsem respondenty přimět, aby určili své znalosti povinností během dohledu, neboli jestli si jsou vědomi, co všechno se od nich očekává. V grafu měli učitelé možnost zvolit 5/5 což znamená, že jsou si plně vědomi, co mají dělat a co dělat nemohou. Graf ukázal, že pouze jeden učitel je plně znalý svých povinností a dva mají alespoň průměrné znalosti. Bohužel též dva z nich mají podprůměrné znalosti.

**5-6) Do jaké míry znáte své povinnosti při výkonu dohledu? A uveďte jaké to jsou.**



Poznámka: hodnota 5 – znám velmi dobře, 1- neznám

Všichni učitelé se vyjádřili detailněji ke svým povinnostem stran dohledů a ve velké většině se vyskytuje nutnost zabezpečit pořádek a bezpečnost na chodbách. Dále se vyskytuje samotný dohled nad kázní žáků a jejich chováním. Učitelé pak zmiňují, že dohlížejí nad plněním školního řádu – tudíž žákovy příchody a odchody ze školy, jejich přezouvání a též hlášení problémů. Jeden učitel zmínil výchovné působení což je jedna z povinností učitele. Nyní nabízím konkrétní odpovědi pedagogů a po pravé straně tabulky počet z 16 respondentů.

Zajistit pořádek a bezpečnost na chodbách	3
Stání na chodbě, hlídání, aby studenti neopouštěli budovu	1
Musím hlídat u dveří, abych mohla žáky upozornit na vhodné přezutí a také, že nesmí opouštět areál školy.	1
Kontrola chování žáků	1
Kázeň žáků, pořádek	1
Kázeň, pořádek, komunikace, společenský	1



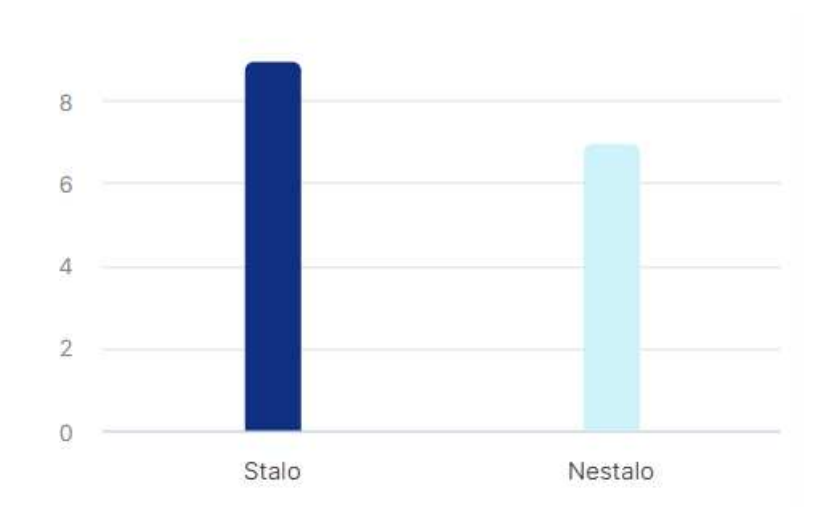
Hlídat odchody z budovy, dohlížet na chování	1
Dohlížet na pořádek na chodbě, záchodech a ve třídách	1
Dohlížet na klid a pořádek na chodbách, ve třídách, popř. na záchodech. V případě problému ho vyřešit /nahlásit.	1
Dohled nad žáky – dodržování Školního řádu	1
Dohled nad studenty, aby neopouštěli areál školy.	1
Dohled, bezpečnost	1
Dodržení pořádku na chodbách	1
Bezpečnost a ochrana, výchovné působení	1

### 6.2.2 NEPLNĚNÍ POVINNOSTÍ – DŮVODY

Občas se stává, že učitel je příliš vytížen, může se zdržet ve třídě diskuzí s žáky, ale mohou být i jiné důvody, na které poukazuje níže přehledná tabulka. Někdy se bohužel stane, že učitel náhle onemocní či jede s žáky na exkurzi a jeho dohled není nikým nahrazen.

Jako pozitivní vidíme, že pouze 9 pedagogů odpovědělo, že nedodrželi své povinnosti a 8 z nich nemělo problém. Každopádně podíváme-li se do důvodů, tak je tam ještě jeden respondent, který uvedl, že 'neměl problém', a to i navzdory tomu, že v předchozí otázce uvedl, že se v takové situaci neocítl. Tím by se graf vyrovnal na 50 procent těch, kterým se tato situace stala a 50 těch, kterým se to nikdy nestalo.

### 7-8) Stalo se Vám někdy, že jste své povinnosti nesplnil a co k tomu vedlo?



Důvody pedagogů

Počet učitelů

16

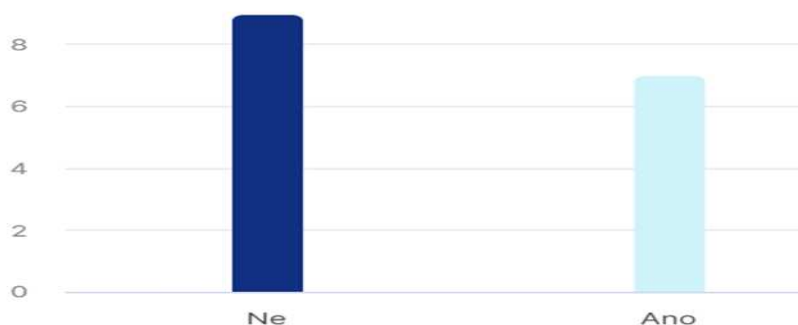
Nemoc	2
Nic	8
Nepodařilo se mi zabránit nepovolenému odchodu studentů během malé přestávky – utekli druhým vchodem pro ZŠ, kde v tu chvíli žádný pedagogický dohled nebyl	2
Nemohl jsem splnit dohled o jistých přestávkách z administrativních důvodů	2
Nemoc, adaptační kurz	1
Nebyly problémy	1

### 6.2.3 OPOMENUTÍ DOHLEDU

Toto téma bývá celkem často diskutovaným ve školách. Učitelé často nejsou z těch, kteří by upozorňovali na to, že chybí dohlížející pedagog a není za něj náhrada. Ale pokud je plánovaná absence např. exkurze a vedení o tom ví delší dobu, tak je změna v rozpisu dohledů udělána. Podle odpovědí z grafu můžeme spíše usuzovat, že se jedná o tzv. kolegiální výpomoc, která není vedena vedením jako změna. Na chodbě stojí učitel, který v rozpisu není, jde pouze o zastoupení. To se občas stává v době kalamitních stavů, kdy učitel nestíhá být na dohledu v daný čas.

Pokud vyučující dohled nestihne a nemá pro to dostatečnou omluvu, může se stát, že dostane ústní vítku od vedení, které občas jde osobně zkontrolovat chodbu nebo se podívá na kamery, které po celý den snímají dění na chodbě. Odpovědi z grafu nejsou jednoznačné, protože asi 9 učitelů se domnívá, že dohled bývá zajištěn jiným pedagogem a 7 z nich míní, že dohled není zajištěn vůbec v případě nepřítomného učitele.

#### 9) *V případě absence dohlížejícího pedagoga je zajištěn dohled jiným?*



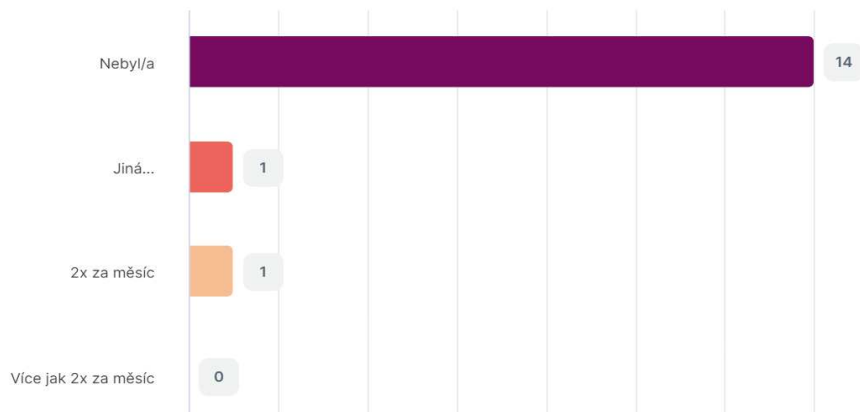
### 6.2.4 KONTROLA VYKONÁVÁNÍ PEDAGOGICKÉHO DOHLEDU

Kontrola je obvykle označována jako forma dohledu nad dohlížejícím pedagogem, který je alokovaný, aby dohlížel na pořádek a dění na chodbě a v učebnách. Většinou je prováděna v rámci vztahů nadřízenosti a podřízenosti.

Převážně je kontrolováno, zda pedagog zapsaný na dané datum vykonává dohled a pokud je tam někdo jiný tak jaký je k tomu důvod. V případě kontroly dohledu na chodbě by mohlo jít o sledování správného výkonu činnosti, aby byla plně zajištěna bezpečnost, dodržování pravidel a řádnosti provozu.

Je důležité, aby takový dohled byl prováděn odpovídající osobou s přihlédnutím k relevantním předpisům a pravidlům. 14 respondentů odpovědělo, že kontrolováno nebylo, ale kontrola občas jen probíhá tím, že zástupce ředitele projde kolem dohlížejícího 'jakoby nic'. Pouze jeden pedagog byl kontrolován a jeden zodpověděl 'jiné' a bohužel nevyužil možnosti vyjádřit se k tématu blíže. Občas jsou učitelé tak vytížení, že dohled nestíhají, protože musí řešit administrativu nebo jsou odvolaní samotným vedením.

**10) Byl/a jste v posledním měsíci kontrolován/a při výkonu dohledu?**



## 7 VÝZNAM PŘESTÁVEK Z POHLEDU UČITELE

### 7.1 BĚŽNÁ NÁPLŇ ŽÁKŮ O PŘESTÁVKY

Možná nás ani nenapadá, co žáci běžně dělají o přestávkách, protože je více méně vidíme sedět s mobilním telefonem v ruce, ale podíváme-li se na tabulku, kde se učitelé vyjádřili k tomu, co je vidí dělat při svém dohledu, tak se dozvídáme zajímavé informace.

Jak víme, přestávka je toužebně očekávaný čas pro studenty a to především, aby si mohli dojít na toaletu a odpočinout si. Ve veliké míře je i o tom, abychom se v naší mysli odpoutali od předmětu, který proběhl a připravili se na předmět, který bude následovat.

- **Odpočinek** zmínili osm pedagogů a hygienické důvody šest z nich. Co se odpočinku týče, tak někteří neuvodili odpočinek jen co se týká žáků, ale někteří zmínili i nutnost odpočinku pedagoga. Co se týče odpočinku pedagoga, tak je určitě nutné, aby si též odběhl na toaletu, ale to nepatří mezi náplň žáků.
- **Hygienické důvody**, jako návštěva toalety, je druhým nečastěji zmiňovaným termínem pro náplň žáků o přestávku. Konkrétně zmínili šest pedagogů, ostatní ji možná zařadili mezi „zvládnutí všech potřeb“.
- **Příprava na další hodinu** byl třetí nejčastěji se objevující odpověď, konkrétně 6 učitelů postřehlo, že se žáci během přestávek připravují na další hodinu, nejen tím, že si vyndávají jiné pomůcky, či se učí, ale žáci často přecházejí do jiných učeben.
- **Svačina** byla třetím nejčastějším důvodem, které si z pohledu pedagoga žáci vykonávají, přesně ji zmínili 5 pedagogů. Určitě je důležité, aby žáci před výukou byli občerstveni, protože se pak lépe soustředí na výuku.
- Jako poslední a ojedinělé se v tabulce vyskytl názor, že běžná náplň je **společenská a kulturní**. Žáci jsou mezi sebou v určitém společenství a komunikují mezi sebou, sdělují si různé zážitky, totéž se dá říci o kulturním životě, kdy si žáci povídají o tom, co kdy a kde navštívili a jaké měli z toho pocity a jestli by to rádi zažili znovu. Žáci mají po chodbách i učebně vylepené podnětné informace ohledně kulturního vyžití. Program divadla, nabídky zájezdů do různých měst a to nejen po České republice, ale i zahraniční. Pro ně jsou to velmi užitečné informace a pokud jedou, tak diskuze o tomto kulturním či společenském zážitku o přestávkách převažuje.

### 11) Jaký je dle Vás smysl přestávky?

**Odpovědi učitelů**

**Počet**

**z 16**

Odpočinek	2
Určitě je to dobré pro ukončení hodiny a pro žáky i učitele zvládnout v daném čase vykonat všechny potřeby.	1
Studenti si mohou odpočinout, protáhnout se, občerstvit se. Mají čas k přípravě na další hodinu, popř. k přesunu do jiné učebny. To samé platí pro pedagogy.	1
Relax pro žáky i pedagoga	1
Příprava na další hodinu, odskočení si na WC, možnost dát si svačinu	1
Odskočit si na záchod, dát si svačinu, připravit se na další hodinu	1
Odskočit si na wc, posvačit, přichystat si věci na následující hodinu, odreagovat se	1
Odpočinek všech zúčastněných mezi hodinami	1
odpočinek studentů a příprava na další hodinu	1
Odpočinek a příprava na další hodinu	1
Návšteva WC, svačina, přechod do jiné třídy, příprava na další hodinu	1
Krátký odpočinek a odreagování studentů i pedagogů mezi jednotlivými vyučovacími hodinami, občerstvení, toaleta, upevnění sociálních vazeb mezi studenty, stejně tak mezi pedagogy atd.	1
Hygienické	1
Hlídní vybraných ustanovení školního řádu, které souvisejí s přestávkami.	1
Duševní hygiena, společenský, kulturní	1

## 7.2 JAKÁ BY BYLA IDEÁLNÍ NÁPLŇ PŘESTÁVEK

Slovo přestávka pro mnohé z nás znamená volno mezi hodinou a další hodinou, kdy se najíme, popovídáme nebo jdeme na toaletu. Ale je to dostatečné? Mnohé školy, přistoupili k tomu, že mají po chodbách možnost zahrát si deskové hry, nejčastěji pak šachy či stolní tenis, aby žáci vybili svoji energii a nerušili v nadcházející hodině.

Škola, o které píšu je příliš malá na to, aby žáci měli fyzické vyžití, ale mají povoleno si pouštět hudbu ve třídě v době přestávek, ale to většinou nevyužívají a často poslouchají svoji v mobilním telefonu. To je možná jejich ideální přestávka

Většina respondentů se vyjádřila, že by neměli svůj čas trávit na mobilním telefonu jako ideální náplň.

### 12) Jaká by byla ideální náplň přestávky z pohledu pedagoga

*Odpovědi učitelů*

*Počet z 16*

Vzájemná interaktivní živá komunikace – mimo elektronickou komunikaci	1
Vykonat všechny potřebné potřeby.	1
Vše kromě mobilního telefonu apod.	1
Svačit, chodit na WC a připravovat se na hodinu, ne chodit si kupovat pití a kouřit cigarety před areálem školy	1
Sportem	1
Socializací, přípravou na následující hodinu	1
Relaxováním a v případě možnosti na čerstvém vzduchu	1
Připravovat se na další hodinu, odskočit si na WC, dát si svačinu	1
Projít se, protáhnout, najíst se, ...	1

Povídáním se spolužáky	1
Odskočit si na wc, aby nepotřebovali chodit v hodinách. Najíst, napít, aby nepotřebovali v hodinách, vyřešit si zprávy v mobilu, ...	1
Odpočívat, najíst se, projít se	1
Odpočinkem, požíváním jídla a pití	1
Naprostο nedostatečná je pětiminutová přestávka. Nejméně by to mělo být 10 minut, aby se žáci stihli přesunout do jiné učebny, převléknout se, použít toalety, zakoupit si občerstvení (ideálně v bufetu), odreagovat se na zahradě (lavičky, houpačky, stoly na ping pong...) nebo v relaxační místnosti (křesla, pohovky, stolky, tlumené barvy, uklidňující hudba, volně přístupné knihy a časopisy, deskové hry, květiny, akvárium, výzdoba ze studentských výtvorů – plakáty, 3D objekty...).	1
Komunikace, svačina, ne mobily	1
Duševní odpočinek, posvačit	1

### 7.3 MOŽNOSTI AKTIVNÍHO ODPOČINKU A PREVENCE

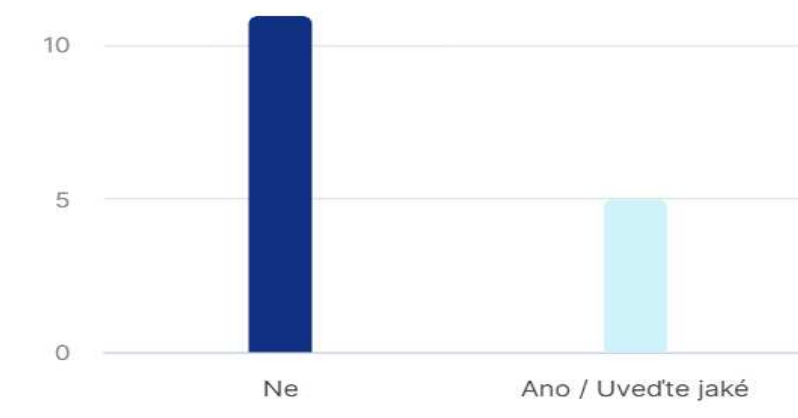
Aktivní odpočinek je nutný v každém zaměstnání, kde jedinec sedí a vsřebává informace je brzy unaven a potřebuje čerstvý vzduch. Vyučující jsou si toho samozřejmě dobře vědomy, a tak zařazují do své výuky tělesné výchovy buď různé krátké procházky či různá cvičení. Ale v každém předmětu není možné jít na procházky.

Jak už jsem jednou uvedla, ve škole mají žáci možnost odpočinku s hudbou, případně si mohou půjčit časopis či knihu, ale během krátkých přestávek se žáci stihnou opravdu jen najíst, dojít si na toaletu a přesunout se do jiné učebny. V oboru grafiky mají žáci možnost tzv. volné kresby, kdy si mohou kreslit o přestávku.

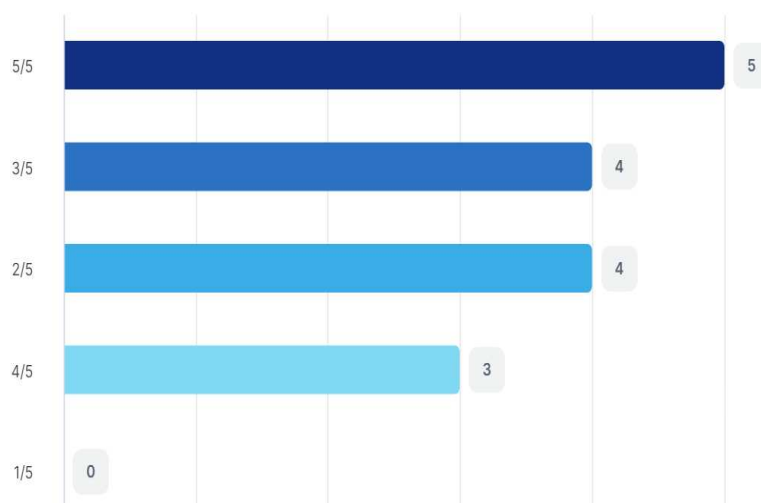
Jistě všichni známe známé tvrzení „kdo si hraje ten nezlobí“ neboli, kdo má práci jako třeba i četbu či poslech hudby, ten nemá nápady dělat po chodbách nepořádek či být hrubý na své spolužáky.



### 13) Mají žáci možnost aktivního odpočinku



### 14) Do jaké míry, dle Vás, slouží aktivní využití jako prevence nekázně



Poznámka ke grafu: 1 – neslouží, 2 – spíše neslouží, 3- částečně slouží, 4 – slouží, 5 určitě slouží

Jak můžeme vidět z grafu, tak velká většina učitelů je toho názoru, že zaměstnanost či určité časové vytížení dítěte je rozhodně prevencí nekázně. Je pravdou, že možnost „neslouží vůbec“ nezvolil nikdo, 4 učitelé se domnívají, že spíše neslouží, 4 učitelé už jsou pozitivnější a věří, že alespoň částečně slouží a pak 8 pedagogů věří, že aktivní vytížení žáků je dobrou prevencí nekázně. Bohužel nikdo z učitelů se blíže nevyjádřil.

## 7.4 DOPORUČENÍ – KOMENTÁŘE Z DOTAZNÍKU

Učitelé měli možnost vyjádřit se dobrovolně k tomu, co by na dohledech ve škole zlepšili, co jim vadí, popřípadě, co se jim líbí. Této možnosti nevyužilo méně než 50 procent učitelů. Ostatní, tedy 7 z nich, odpovědi připojili. A jejich názory byly skutečně zajímavé. Myslím si, že vypíchlí přesně to, co školní dohledy zatěžuje a co by bylo nutné napravit. Několikrát se opakuje, že by vyučující měl být nahrazen někým jiným, že bychom neměli zapomínat na psychohygienu a udržování sociálních vazeb. Dále tam někteří zmínili, že se občas stává, že je učitel příliš zaneprázdněn a že jsou děti pro jeho absenci bez dohledu. Po útoku na Filozofickou fakultu se téma dohledu posunulo do popředí zájmu jako velmi důležité a začaly se dít změny. Dohled opravdu zastupuje jak pedagogický, tak i nepedagogický pracovník. Takže v případě, že se učitel nedostaví na dohled, tak je tam bezpečnostní dozor, ale stále se nemění nic na tom, že dohlížející učitel má povinnost na chodbě být.

Též se změnilo vcházení do školy, které dříve byly ráno otevřeny. Nyní mají žáci i ostatní personál své čipy – při vstupu si přiloží čip a při odchodu udělají totéž. Škola tím získává informace o tom, kdo se tam nachází a kdo už odešel. Pokud přijde za žákem či vedením školy návštěva, tak dostane cedulku s nápisem „návštěva“. U dveří je též výpomoc s dohledem od nejmenované bezpečnostní společnosti. A je dost možné, že časem se dohledy na chodbě zruší, protože v malé škole, nedává moc smysl, když stojí dva lidé vedle sebe a dělají totéž. Ale to si asi ještě počkáme a necháme to na příslušných orgánech, kteří jistě rozhodnou ve prospěch bezpečnosti žáků. Níže uvádím názory učitelů, kteří využili dobrovolnou otázku a vyjádřili se k ní.

<p>Učitel/pedagog nemá časovou kapacitu vykonávat dohledy o přestávkách. Veškerým dozorem mu zaniká právo dojít si na WC nebo na nepedagogickou činnost. Tím tak dochází ke zpoždění docházky do výuky nebo nesprávné vykonávání dohledu.</p>
<p>Pevně věřím, že kultivované prostředí a možnost aktivní i pasivní relaxace může ovlivnit chování žáků stejně jako jejich pedagogů – každý dospělý člověk přece také ocení, pokud má v průběhu své pracovní doby k dispozici jídelnu, kuchyňku nebo klidný kout s křeslem či pohovku, ideálně pak možnost strávit polední pauzu krátkou procházkou mimo pracoviště a tzv. si provětrat hlavu. Nemělo by se zapomínat na psychohygienu a udržování sociálních vazeb – stále jsme lidé, a ne stroje.</p>
<p>Pedagogové často nemají čas plnit dozor</p>
<p>Myslím si, že dozory na chodbách jsou na jednu stranu přežitkem a mělo by se to řešit výše uvedeným způsobem, Učitelé mají už tak málo času na vykonání svých potřeb. Tato práce by mohla z velké části být pokryta prací školníka.</p>
<p>Je to přežitek a problém u studentů, kterým je už 18 let.</p>
<p>Aktivní sport</p>
<p>Dohled by měl být zajištěn nepedagogickým pracovníkem. Pedagogové nemají někdy čas dodržet plně dobu dohledu, a tak nastávají chvíle, kdy nejsou děti pod dozorem</p>

## ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se zabývala analýzou pedagogického dohledu ve školním prostředí, jeho historií, teoretickými základy a praktickým využitím. Skrze literární rešerši a vlastní empirický výzkum byl zkoumán současný stav, vnímání a efektivita pedagogického dohledu z pohledu učitelů a žáků. Práce ukázala, že i přes určité výzvy a problémy je pedagogický dohled stále klíčovým prvkem zajištění bezpečného a podnětného prostředí pro vzdělávání.

Hlavní zjištění práce poukazují na to, že učitelé vnímají pedagogický dohled jako nezbytnou součást své profesní role, avšak čelí při jeho realizaci řadě výzev, včetně nedostatečného času, nedostatku zdrojů a někdy i nedostatečné podpory ze strany školského managementu. Z výzkumu také vyplynulo, že žáci mají k dohledu ambivalentní postoj, přičemž jeho důležitost akceptují, ale zároveň vyjadřují potřebu větší svobody a autonomie.

Na základě zjištění práce lze doporučit několik opatření pro zlepšení praxe pedagogického dohledu. Je nezbytné zajistit, aby školy měly dostatečné zdroje a aby učitelé byli náležitě školeni a podporováni ve svých dozorcích funkcích. Dále by měla být věnována pozornost rozvoji pozitivní školní kultury, která podporuje vzájemný respekt a důvěru mezi učiteli a žáky, což může výrazně přispět k efektivnějšímu a méně konfliktnímu dohledu.

Moderní technologie nabízí další možnosti pro zlepšení dohledu, avšak jejich využití by mělo být pečlivě zváženo s ohledem na ochranu soukromí a osobních svobod žáků. Klíčem k úspěchu je rovnováha mezi bezpečností a svobodou, mezi dohledem a autonomií.

V závěru lze konstatovat, že pedagogický dohled hraje zásadní roli ve vytváření bezpečného a podnětného vzdělávacího prostředí. Pro dosažení tohoto cíle je nezbytná spolupráce všech zúčastněných stran – učitelů, žáků, rodičů a školského managementu. Práce dále diskutuje možnosti zlepšení současného stavu dohledu ve školách, včetně většího zapojení pedagogů do plánování a realizace dohledu, větší podpory ze strany školské administrativy a zavedení moderních technologií pro efektivnější dohled. V

závěru práce jsou shrnuty hlavní zjištění a navržena doporučení pro zlepšení praxe pedagogického dohledu ve školách.

## SEZNAM POUŽITÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

1. BARTOŠOVÁ, Jana, Jan ŠIMEK a Magdaléna ŠUSTOVÁ. *Od školdozorce k inspektorovi*, Praha, Česká školní inspekce ve spolupráci s Národním pedagogickým muzeem a knihovnou, 2019, ISBN 978-80-86935-46-1.
2. ČÁP, Jan, Jiří MAREŠ. *Psychologie pro učitele*, Portál 2007, ISBN 978-80-7367-273-7
3. DANDOVÁ, Eva. *Bezpečnost a ochrana dětí ve školách*, Praha – Aspi 2008, ISBN 978–80-7357-373-7
4. GAVORA, Peter, *Úvod do pedagogického výzumu*, Mikada 2000, ISBN 80-85931-79-6
5. HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*, Portál 2005, ISBN 80-7367-040-2.
6. JÁ A MŮJ SVĚT 1 – *Prvouka*, Nová škola 2019, ISBN 978-80-7600-058-2
7. JANDERKOVÁ, Dita. *Rozvoj učitele a péče o sebe sama*, Raabe 2019, ISBN 978-80-7496-437-4
8. JURIKOVÁ, KÅGSTRÖM, *Duševní zdraví ve škole*, Pasparta publishing 2023, ISBN 978-80-88429-95-1
9. JŮVA, Vladimír junior a senior, *Stručné dějiny pedagogiky*, Paido 2003, ISBN 80-7315-062-X
10. KOMENSKÝ, J. A. Pravidla chování. In *Vybrané spisy Jana Amose Komenského*, sv. 2. Praha: SPN, 1960
11. LICHOVNÍKOVÁ, Dagmar. *Zákoník práce pro školy a školská zařízení: s výkladem*, Žďár nad Sázavou: Fakta s.r.o., 2021, ISBN 978-80-87986-01-1
12. MÍČEK, Libor. *Duševní hygiena*. Státní pedagogické nakladatelství (edice pro vysoké školy) 1984, ISBN 14-400-84
13. MELGOSA, Julián, *Zvládni svůj stres*, Advent-Orion 1994, ISBN 80-7172-240-5
14. PÁNKOVÁ, Markéta, Dana KASPEROVÁ, Tomáš KASPER a kol. *Meziválečná školská reforma v Československu*, Academia 2015, ISBN 978-80-200-2496-1
15. PEŠŤÁLOVÁ, Lenka, Jaroslava ZELENÁ a Petr VOKÁČ. *Školský zákon s odborným výkladem*, Resk 2010, ISBN 978-80-904324-1-3
16. PODLAHOVÁ, Libuše. *Ze studenta učitelem*, Univerzita Palackého v Olomouci 2002, ISBN 80-244-0444-3
17. PRŮCHA, Jan, WALTEROVÁ Eliška, MAREŠ Jiří. *Pedagogický slovník*, Portál 2013, ISBN 978-80-262-0403-9
18. PRŮCHA, Jan. *Pedagogický slovník*. Portál 1995, ISBN 80-7178-029-4

19. ROMANĚNKO, Jan a Pavel SKÁCELÍK. *BOZP a PO v příkladech školské praxe*, Paris 2018, ISBN 978-80-87173-40-4
20. SKALKOVÁ, Jarmila. *Pedagogika a výzvy nové doby*, Paido 2004, ISBN 80-731-50603

### SEZNAM POUŽITÝCH ELEKTRONICKÝCH ZDROJŮ

21. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/320>
22. <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/1873/1/2/zakon-c-292-1920-sb-jimz-se-upravuje-sprava-skolstvi/zakon-c-292-1920-sb-jimz-se-upravuje-sprava-skolstvi>
23. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1948-95>
24. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1953-31>
25. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1960-186>
26. [https://www.google.com/search?sca\\_esv=8f2930e4a2593267&sca\\_upv=1&sxsrf=ACQVn0\\_EQ95M0umUczjWsigbbWdpsJh47g:1710532533753&q=v%C4%9Bstn%C3%ADk+m%C5%A1mt+-ro%C4%8Dn%C3%ADk+lxii,+se%C5%A1it+2,+%C3%BAnor+2006,+%C4%8Dl.10+dozor+nad+%C5%BE%C3%A1ky&spell=1&sa=X&ved=2ahUKEwj0rOghveEAxWBwAIHHeKwBqQQBSgAegQICBAC&biw=1488&bih=742&dpr=1.25](https://www.google.com/search?sca_esv=8f2930e4a2593267&sca_upv=1&sxsrf=ACQVn0_EQ95M0umUczjWsigbbWdpsJh47g:1710532533753&q=v%C4%9Bstn%C3%ADk+m%C5%A1mt+-ro%C4%8Dn%C3%ADk+lxii,+se%C5%A1it+2,+%C3%BAnor+2006,+%C4%8Dl.10+dozor+nad+%C5%BE%C3%A1ky&spell=1&sa=X&ved=2ahUKEwj0rOghveEAxWBwAIHHeKwBqQQBSgAegQICBAC&biw=1488&bih=742&dpr=1.25)
27. <https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/ministr-bek-jednal-s-rektory-o-bezpecnosti-na-vysokych>
28. [https://monoskop.org/File:Komensky\\_Jan\\_Amos\\_Didaktika\\_velka\\_3\\_vydani\\_1948.pdf](https://monoskop.org/File:Komensky_Jan_Amos_Didaktika_velka_3_vydani_1948.pdf)

## **SEZNAM PŘÍLOH**

Příloha 1 - Školní řád

[https://1kspa-praha.cz/wp-content/uploads/2024/01/Skolni\\_rad\\_2023\\_2024\\_-final.pdf](https://1kspa-praha.cz/wp-content/uploads/2024/01/Skolni_rad_2023_2024_-final.pdf)